

Załącznik do Uchwały nr
Rady Miejskiej w Łęknicy
z dnia

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ŁĘKNICA NA LATA 2014 - 2022

Łęknica 2014

Spis treści

I. Założenia wstępne.....	4
1. Istota powstania strategii	4
2. Metodologia opracowania strategii	6
II. Uwarunkowania społeczno- gospodarcze miasta Łęknica	7
1. Ogólna charakterystyka gminy.....	7
1.1. Położenie geograficzne i wielkość gminy	7
1.2. Rys historyczny	9
2. Zasoby gminy	10
2.1. Struktura ludności i procesy demograficzne	10
2.2. Sytuacja na lokalnym rynku pracy	15
2.3. Uwarunkowania przyrodnicze gminy	17
2.3.1 Rzeźba terenu i hydrologia.....	17
2.3.2 Warunki geologiczne.....	19
2.3.3 Warunki klimatyczne	20
2.3.4 Szata roślinna i zwierzęta	21
2.3.5 Obszary chronione.....	22
2.3.6 Zasoby kopalin	29
2.4. Zasoby kulturowe	30
2.5. Współpraca polsko – niemiecka.....	33
3. Infrastruktura techniczna gminy.....	36
3.1. Infrastruktura drogowa.....	36
3.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	37
3.3. Zaopatrzenie w energię	40
3.3.1. Gazownictwo.....	40
3.3.2. Energia cieplna	40
3.3.3. Energia elektryczna	41
3.4. Gospodarka odpadami	41
3.5. Telekomunikacja	42
4. Infrastruktura społeczna	43
4.1. Oświata.....	43
4.2. Kultura.....	46
4.3. Sport	48

4.4. Pomoc społeczna	49
4.5. Ochrona zdrowia	51
4.6. Bezpieczeństwo publiczne	53
5. Podstawy gospodarcze gminy	53
5.1. Zarejestrowane podmioty gospodarcze	53
5.2. Rolnictwo	57
5.3. Turystyka i rekreacja	58
6. Sytuacja finansowa gminy	61
III. Analiza SWOT	66
IV. Elementy strategii	68
4.1. Wizja gminy	68
4.2. Misja gminy.....	69
4.3. Cele strategiczne	69
V. Nawiązanie do dokumentów strategicznych wyższego szczebla.....	80
VI. Finansowanie strategii.....	86
VII. Monitorowanie strategii.....	86
Spis tabel	93
Spis rysunków	93
Załącznik 1. Wyniki konsultacji społecznych.....	95

I. Założenia wstępne

1. Istota powstania strategii

Strategia Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014 - 2022 to podstawowy i najważniejszy dokument samorządu lokalnego, który określa cele i kierunki rozwoju polityki prowadzonej na obszarze jednostki. To właśnie władze samorządowe mają obowiązek tworzenia i realizacji strategii rozwoju, która obejmuje wszystkie elementy życia lokalnej społeczności i koncentruje się na rozwoju gminy. Jest to o tyle istotne, gdyż zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Łęknicy w ujęciu lokalnym, ale także regionalnym i krajowym, ma podstawowe znaczenie dla odpowiedniego poziomu życia mieszkańców oraz przyjaznego otoczenia dla potencjalnych inwestorów. Stworzenie warunków do rozwoju gminy oraz poprawa jakości życia jej mieszkańców to nadrzędne cele jakie stawiają sobie władze samorządowe i społeczność lokalna. Niniejsza strategia ma stanowić narzędzie do właściwego wyboru długookresowych celów i stymulowania systematycznego rozwoju gminy.

Konieczność stosowania nowego, strategicznego podejścia do zarządzania rozwojem lokalnym przez władze lokalne sprawia, że władze te z własnej woli inicjują prace nad strategią rozwoju. Wynika to z faktu, iż jest to doskonałe narzędzie do stymulowania rozwoju gminy. Założenia strategii umożliwiają sterowanie rozwojem jednostki w taki sposób, by jednocześnie godzić interesy polityki województwa z lokalnymi interesami samorządu gminy, a także interesami podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

Posiadanie strategii zapewnia samorządowi terytorialnemu szereg korzyści. Według J. Binińskiego i B. Szczupaka ("Strategia rozwoju lokalnego") do korzyści płynących z faktu posiadania strategii można zaliczyć:

- pobudzenie zespołowego myślenia o przyszłości gminy (zamiast biernej obserwacji zmian strategia daje możliwość określenia pożądanej wizji jednostki),
- koncentrację działań i zasobów na najistotniejszych rzeczach dla gminy (zapobiega to rozpraszaniu i marnotrawieniu ograniczonych środków finansowych na rozwiązywanie mniej istotnych problemów),
- jednolite ukierunkowanie i wzajemne zharmonizowanie wszelkich przedsięwzięć realizowanych obecnie i w przyszłości,

- racjonalizację mechanizmów oceny i wyboru projektów przedsięwzięć, które są zgodne z zaplanowanym kierunkiem rozwoju jednostki (zapobiega to uleganiu nadmiernym presjom zarówno wewnętrznym jak i zewnętrznym),
- eliminację konfliktu interesów oraz zestrzajanie różnych działań podmiotów rozwoju lokalnego,
- zwiększenie elastyczności gminy wobec wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań.

Podsumowując, strategia rozwoju jest jednym z instrumentów zarządzania gminą. Dzięki dobrej oraz konsekwentnie realizowanej strategii wiele jednostek osiąga sukces. Dokument ten jest nadrzędnym i wokół niego muszą skupiać się wszelkie działania władz samorządowych zmierzające do zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców i stymulowania rozwoju gospodarczego.

Strategia rozwoju stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju w sferach: społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, przestrzennej i ekologicznej. Dokument ten ma również ogromne znaczenie w kontekście możliwości pozyskania środków z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020. W związku z powyższym 29 maja 2014 r. Rada Miejska w Łęknicy podjęła uchwałę Nr XXXVI.259.2014 w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Łęknicy.

Niniejsza strategia jest zgodna z założeniami wspomnianego już nowego okresu programowania Unii Europejskiej, czyli z nową perspektywą finansową UE na lata 2014-2020. Perspektywa ta daje nowe możliwości, które gmina powinna w sposób racjonalny i efektywny wykorzystać. Szczególny nacisk położono w niej na wspieranie projektów rozwijających przedsiębiorczość, zagospodarowanie terenów na cele turystyczne, jak również na promocję potencjału przyrodniczego i poszanowanie środowiska naturalnego. Z uwagi na dość długi okres obowiązywania strategii przyjmuje się, że będzie to dokument uniwersalny, który skoncentruje się na najważniejszych problemach rozwojowych miasta. Podczas realizacji niniejszej strategii będzie zmieniało się otoczenie, w którym funkcjonuje Łęknica, przekształceniom będzie ulegało także województwo oraz cały kraj. W związku z tym, że nie wszystko można przewidzieć i zaplanować, niniejszy dokument od samego początku powinien być również systematycznie monitorowany i w miarę możliwości i potrzeb modyfikowany.

Niniejsza strategia nie jest bowiem zbiorem gotowych projektów do wdrożenia, jest tylko bazą, na której w kolejnych latach powinny powstać programy i projekty uwzględniające istniejące w danym okresie bieżące potrzeby społeczności lokalnej i możliwości finansowe jednostki samorządu terytorialnego.

2. Metodologia opracowania strategii

Istnieją różne metody opracowania strategii rozwoju gminy. Jednak najczęściej stosowaną jest metoda partnersko - ekspercka, ponieważ tylko wtedy koncepcja strategii powstaje jako opracowanie eksperckie przy partnerskim udziale przedstawicieli władz gminy, pracowników urzędu gminy oraz zainteresowanych mieszkańców.

Proces formułowania strategii rozwoju gminy składał się z następujących etapów:

1. Diagnoza społeczno - gospodarcza gminy (obiektywna ocena społecznego i ekonomicznego potencjału społeczności lokalnej),
2. Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych metodą SWOT (określenie silnych i słabych stron jednostki oraz szans i zagrożeń dla jej dalszego rozwoju społeczno - gospodarczego),
3. Strategiczny plan rozwoju (powstał na podstawie dokonanych wcześniej analiz i opracowań z jednoczesnym uwzględnieniem wniosków wpływających z analizy SWOT oraz postulatów zgłaszanych przez zainteresowane strony). Określa on wizję i misję gminy oraz długookresowe cele strategiczne, średniookresowe cele operacyjne oraz kierunki działań.

Przy opracowywaniu tego dokumentu korzystano z wszystkich dostępnych źródeł informacji dotyczących gminy. Wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ważnym źródłem informacji była także dokumentacja dostarczona przez przedstawicieli różnych środowisk gminnych oraz materiały uzyskane na stronie internetowej Miasta Łęknica. Dla zachowania spójności "Strategii Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014-2022" z dokumentami planistycznymi na szczeblu regionalnym oraz krajowym uwzględniono zapisy następujących dokumentów:

- "Średniookresowa Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Europa 2020",
- "Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r.",
- "Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie" (KSRR),
- "Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020",
- "Strategia Rozwoju Powiatu Żarskiego".

Określono następujące cele strategiczne:

1. Poprawa warunków życia oraz integracja lokalnej społeczności.

2. Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna podstawą sprawnego funkcjonowania gminy.
3. Wzmocnienie potencjału turystycznego i gospodarczego jako filarów dalszego rozwoju gminy.
4. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego.
5. Rozwój współpracy transgranicznej.

II. Uwarunkowania społeczno- gospodarcze miasta Łęknica

1.Ogólna charakterystyka gminy

1.1. Położenie geograficzne i wielkość gminy

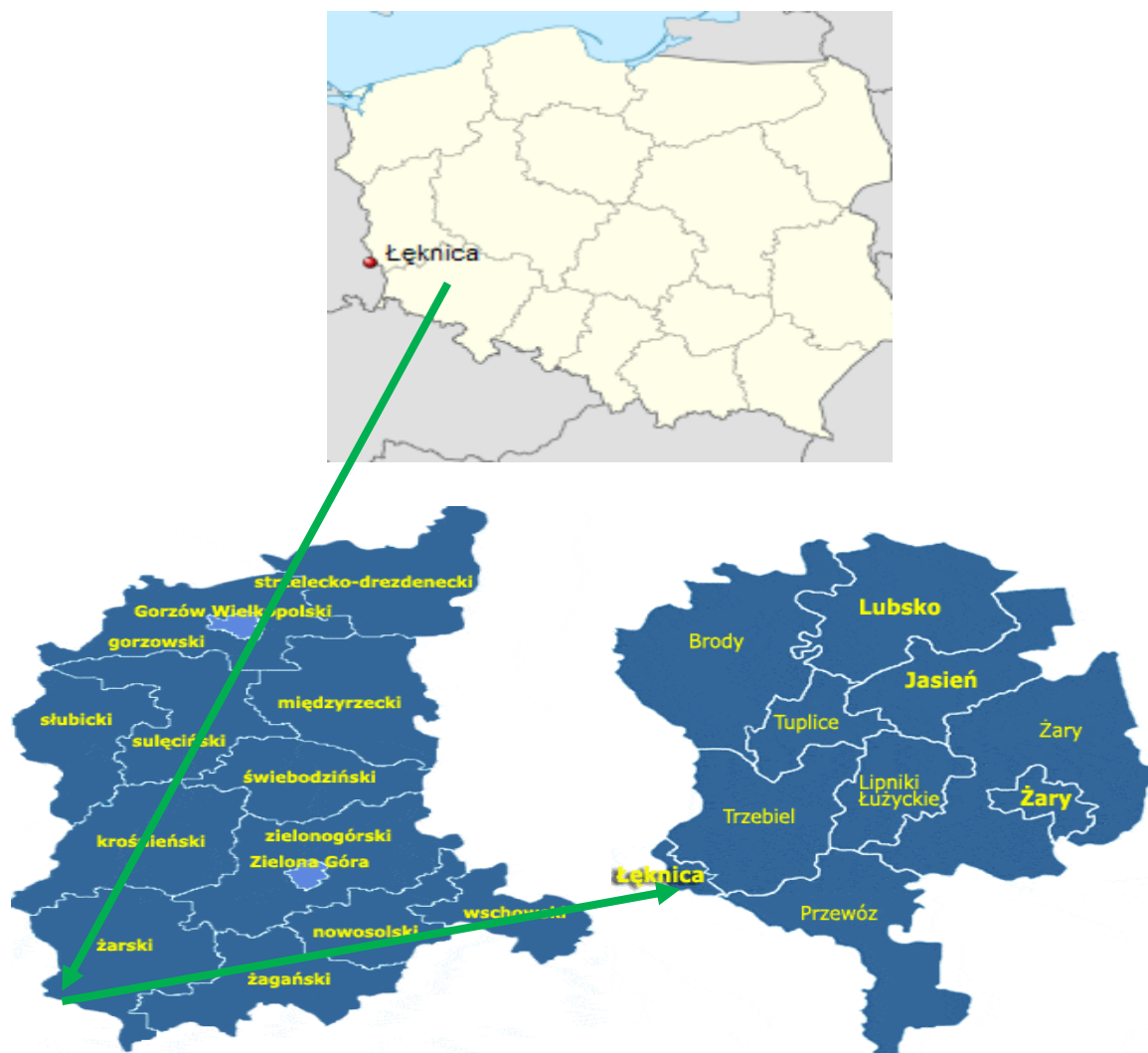
Łęknica to gmina miejska, która jest położona w południowo - zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie żarskim nad Nysą Łużycką bezpośrednio przy granicy polsko - niemieckiej. W latach 1975 - 1998, przed reformą administracyjną kraju, miasto administracyjnie należało do województwa zielonogórskiego.

Łęknica jest miastem nadgranicznym, w bezpośrednim jej sąsiedztwie na lewym brzegu Nysy Łużyckiej leży miasto Bad Muskau. W przeszłości oba miasta tworzyły jedno - miasto Muskau. Po stronie polskiej Łęknica graniczy z dwoma gminami:

- gminą wiejską Trzebiel (od wschodu),
- gminą wiejską Przewóz (od południowego wschodu).

Łęknica jest połączona z miastem Żary drogą krajową nr 12. Droga ta stanowi połączenie między Zieloną Górą a granicznym przejściem drogowym Łęknica - Bad Muskau, dalej na zachód z miastami Budziszyn i Drezno w Niemczech oraz Liberec w Czechach. Dzięki tej drodze Łęknica ma połączenie z międzynarodową trasą Wrocław - Berlin, która biegnie 16 km na północ od miasta.

Rysunek 1. Położenie gminy Łęknica

Źródło: www.gminy.pl

Obecnie ogólna powierzchnia miasta wynosi 16,4 km², z czego 10,9 km² stanowi Park Mużakowski i las. Zamieszkuje ją 2 602 mieszkańców (dane GUS, stan na dzień 31.12.2013 r.). Pod względem obszaru Łęknica zajmuje zaledwie 1,18% powierzchni powiatu żarskiego.

Tabela 1. Gmina Łęknica na tle innych gmin powiatu żarskiego (stan na koniec 2013 r.)

Nazwa gminy	Typ	Powierzchnia (w ha)	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia (na 1 km ²)
Brody	wiejska	24 067	3 508	15
Jasień	miejsko- wiejska	12 679	7 241	57
Lipinki Łużyckie	wiejska	8 869	3 334	38
Lubsko	miejsko- wiejska	18 267	19 170	105
Łęknica	miejska	1 643	2 602	158
Przewóz	wiejska	17 832	3 252	18
Trzebiel	wiejska	16 635	5 752	35
Tuplice	wiejska	6 575	3 220	49
Żary (gmina)	wiejska	29 362	12 153	41
Żary (miasto)	miejska	3 349	39 856	1 160

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dokonując analizy powyższych danych stwierdza się, że gmina Łęknica jest najmniejszą jednostką wśród pozostałych gmin powiatu żarskiego i to zarówno pod względem powierzchni jak i liczby ludności zamieszkującej dane terytorium. Wskaźnik gęstości zaludnienia plasuje gminę na drugim miejscu w powiecie żarskim, wyprzedza ją tylko gmina miejska Żary, która posiada nieporównywalnie większą liczbę ludności i powierzchnię.

1.2.Rys historyczny

Łęknica otrzymała prawa miejskie w 1452 roku. Jej centrum znajdowało się na zachodnim brzegu Nysy, na wschodnim natomiast usytuowane były łąki, pola i lasy. Po tej stronie z Musakau graniczyła osada o nazwie Wjeska. Ta łużycka wieś położona w zakolu Nysy Łużyckiej, występuje dopiero na szesnastowiecznych mapach. Osada nosiła nazwę Wjeska, prawdopodobnie dla odróżnienia od leżącego po zachodniej stronie rzeki miasteczka. Niemcy nazywali ją Wendisch. Wjeska świadczy o tym, że była to wieś łużycka. W XVI wieku Wjeska stanowiła jedną z trzydziestu siedmiu wsi, które wchodziły w skład majoratu. W okresie wojen chłopskich powstańcy toczyli tu wojny z feudałami, w związku z tym okolice te zostały w tamtym czasie zniszczone. Podczas wojny trzydziestoletniej wieś została splądrowana i spalona. Mieszkańcy tych okolic zajmowali się garncarstwem, bartnictwem i wyrębem drewna, później rozwinęło się tutaj górnictwo węgla brunatnego.

W 1841 roku książę Herman Puckler zakazał wznoszenia jakichkolwiek budowli na prawym, wschodnim brzegu Nysy Łużyckiej, a nawet polecił rozebrać znajdującą się tam wieś.

Wjeska zwana później Luknić i Lugnitz dała początek powojennej Łęknicy. Przed II wojną światową miasto było prawobrzeżnym przedmieściem Bad Muskau. W 1945 roku w wyniku ustalenia granicy na Nysie Łużyckiej po stronie polskiej powstała Łęknica w wyniku połączenia prawobrzeżnego Bad Muskau oraz wioski Lugnitz. Podczas wojny miasto zostało zniszczone w 70% .

Pierwszymi powojennymi mieszkańcami miasta byli osadnicy wojskowi. Pod koniec 1945 roku zaczęli przybywać nowi, z centralnych województw Polski. Osiedlali się tutaj także Polacy powracający z robót przemysłowych.

Miasto wielokrotnie zmieniano nazwę: Łuknica w latach 1945-1947, a następnie Ługnica i Łęknice. Nazwę Łęknica otrzymało w 1956 roku (wówczas miasto liczyło ok. 1400 mieszkańców). W latach 1956-1967 nastąpił rozwój miasta w wyniku zatrudnienia w przemyśle, handlu i usługach. W okresie powojennym powstały tutaj zakłady przemysłowe, kopalnia węgla brunatnego z brykietownią, huta szkła oraz zakłady ceramiki budowlanej.

Pozytywnie na rozwój miasta wpłynęły zmiany polityczno - ustrojowe, a także uzyskana autonomia samorządów lokalnych gmin. Głównym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi było otwarcie granicy na zachód. Po 1989 roku Łęknica zyskała na atrakcyjności w wyniku otwarcia granicy i uruchomienia drogowego przejścia granicznego Łęknica - Bad Muskau. Miasto nabrało znaczenia jako ośrodek usługowo - turystyczny związany z obsługą ruchu turystycznego między Polską a Niemcami. Przy przejściu granicznym powstał jeden z największych bazarów handlowych w Europie.

2. Zasoby gminy

2.1. Struktura ludności i procesy demograficzne

Demografia to nauka traktująca o prawidłowościach rozwoju ludności w konkretnych warunkach gospodarczych i społecznych badanego terytorium. Zajmuje się statystyczno-analitycznym opisem stanu i struktury ludności oraz badaniem i oceną zmian wynikających z dotychczasowego i przewidywanego ruchu wędrownego.

Zbiorowości ludzkie można badać pod względem cech ilościowych i jakościowych. Cechy ilościowe to cechy w stosunkowo łatwy sposób możliwe do zmierzenia i wyrażenia w stosownych jednostkach. Zaliczamy do nich np.: liczbę urodzeń, liczbę zgonów, liczbę zawieranych małżeństw, migracje itp. Natomiast cechy jakościowe to cechy niemierzalne lub

trudno mierzalne, np. zagadnienia dziedziczenia cech fizycznych i psychicznych, charakter oraz moralność jednostek i zbiorowości.

W niniejszej strategii zostanie zaprezentowana demografia ilościowa, a więc podane zostaną cechy ilościowe zbiorowości ludzkiej zamieszkującej miasto Łęknica.

Tabela 2. Liczba ludności gminy Łęknica w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	2 565	2 517	2 640	2 627	2 602	2 602
Mężczyźni	1 231	1 203	1 297	1 286	1 278	1 271
Kobiety	1 334	1 314	1 343	1 341	1 324	1 331

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza liczby mieszkańców gminy Łęknica wykazuje, że ogólna liczba mieszkańców poza dwoma ostatnimi latami ulega ciągłym zmianom. W 2010 roku zanotowano największą liczbę ludności, jednak od tego czasu wartość ta zaczęła stopniowo spadać. Jednakże w 2013 roku gminę Łęknica zamieszkiwało o 37 osób więcej niż w roku 2008, co oznacza wzrost liczby ludności o 1,44%. Liczba ludności gminy w 2013 roku stanowiła 4,3% ludności powiatu żarskiego i 0,2% ludności województwa lubuskiego. W badanym okresie odnotowano wzrost liczby mężczyzn o 3,2%, czyli o 40 osób. Natomiast w przypadku liczby kobiet w analizowanych latach nastąpił spadek o 0,2%, czyli o 4 osoby.

Do podstawowych miar wykorzystywanych do badania struktury ludności według płci należą: współczynnik feminizacji oraz współczynnik maskulinizacji. W Łęknicy współczynnik feminizacji (stosunek liczby kobiet w danym okresie do liczby mężczyzn tzn. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) wyniósł w 2013 roku 105. Natomiast współczynnik maskulinizacji (stosunek liczby mężczyzn w danym okresie do liczby kobiet tj. liczba mężczyzn przypadająca na 100 kobiet) ukształtował się na poziomie 95.

Gęstość zaludnienia w gminie Łęknica w 2013 roku wyniosła 158 osób/km² i jest to wartość zdecydowanie wyższa od gęstości zaludnienia w powiecie żarskim, która kształtuje się na poziomie 71 osób/km² i województwie lubuskim - 73 osoby/km².

Dokonując analizy poniższych danych stwierdza się, że ogólna liczba urodzeń w mieście ulega nieznacznym zmianom, w 2008 i w 2013 roku odnotowano taką samą liczbę urodzeń, natomiast w latach 2009-2012 nastąpił jej spadek. Zauważa się także spadek liczby

urodzeń mężczyzn i wzrost urodzeń wśród kobiet. Z roku na rok rośnie też liczba zgonów i to zarówno wśród mężczyzn jak i wśród kobiet.

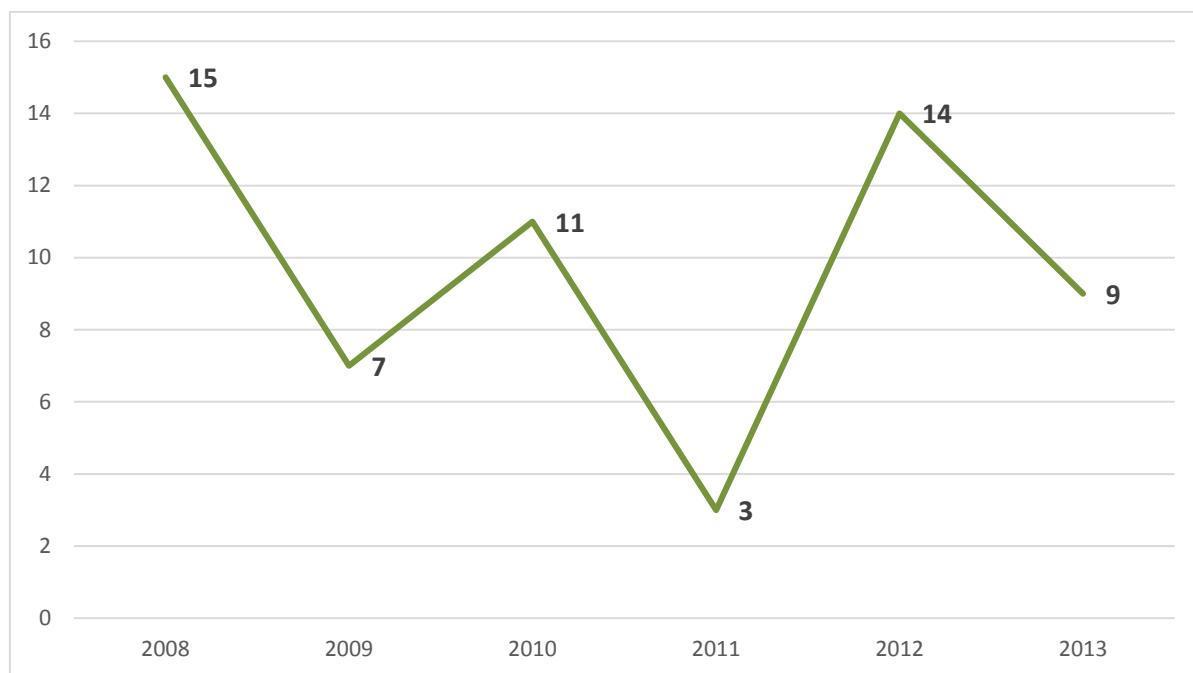
Tabela 3. Ruch naturalny ludności wg płci w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	Urodzenia					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	31	29	29	23	28	31
Mężczyźni	19	14	20	11	10	11
Kobiety	12	15	9	12	18	20
Zgony						
Ogółem	16	22	18	20	14	22
Mężczyźni	8	17	7	11	8	13
Kobiety	8	5	11	9	6	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, a ujemna odwrotnie. W gminie Łęknica w latach 2008-2013 zauważa się dodatni przyrost naturalny, czyli liczba urodzeń w każdym z analizowanych lat przewyższała liczbę zgonów. Jest to o tyle istotne gdyż taki stan ma późniejsze przełożenie na coraz korzystniejszą strukturę ludności według jej ekonomicznych grup.

Przyrost naturalny w Łęknicy w latach 2008-2013 charakteryzował się bardzo nieregularnym trendem, a wartości przezeń przyjmowane były dodatnie. Właśnie te dodatnie wartości wskaźnika przyrostu naturalnego na terenie gminy są jedną ze składowych wzrostu liczby ludności w 2013 roku w stosunku do roku 2008.

Rysunek 2. Przyrost naturalny w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 4. Migracje w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	Zameldowania					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	22	22	27	31	22	42
Z miast	8	8	11	13	10	18
Ze wsi	11	14	16	18	7	24
Z zagranicy	3	0	0	0	5	0
Wymeldowania						
Ogółem	49	55	37	47	65	54
Do miast	28	31	18	37	34	21
Na wieś	21	24	19	10	20	31
Za granicę	0	0	0	0	11	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

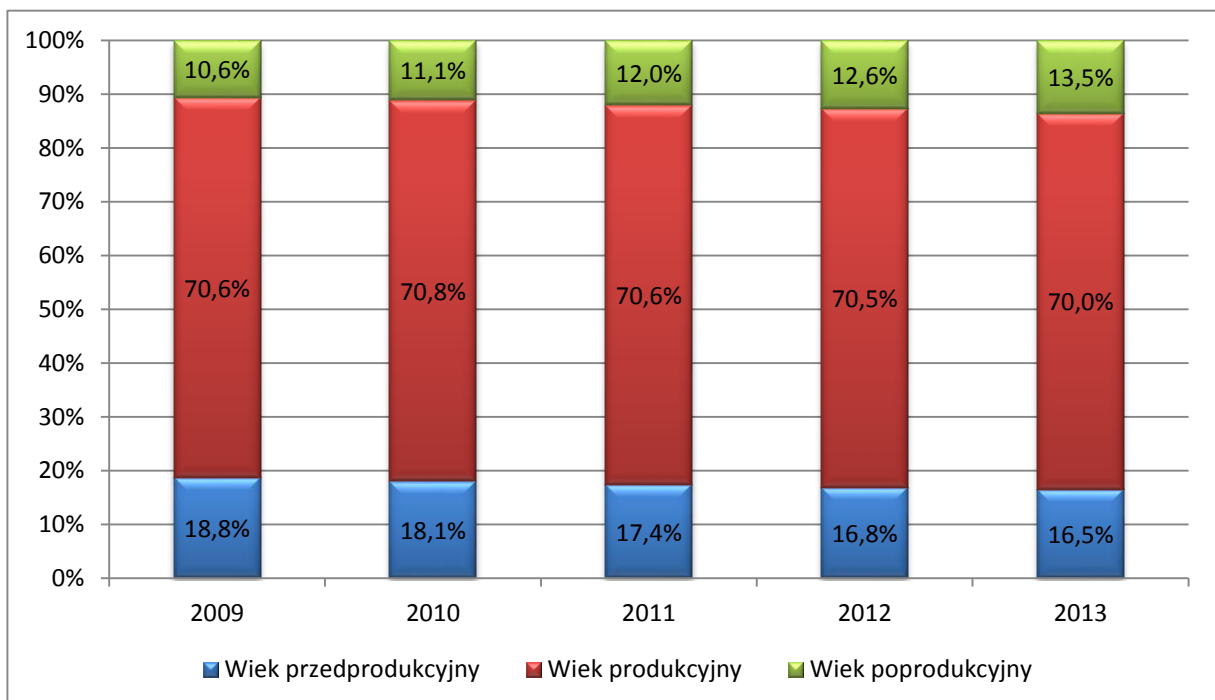
W analizowanych latach odnotowano ujemne saldo migracji. W roku 2008 saldo wyniosło -27, w 2009 -33, w 2010 -10, w 2011 -16, w 2012 -43, a w 2013 -12.

Migracja pokazuje dobitnie zmiany sytuacji ludnościowej na danym terenie. Ludzie z reguły chętnie osiedlają się na obszarach, których perspektywy rozwojowe postrzegane są optymistycznie. Natomiast wzrastająca emigracja z danego terenu jest zawsze sygnałem zagrożenia zapaścią rozwojową. Jak już wspomniano w Łęknicy co roku odnotowuje się ujemne saldo migracji. Taka sytuacja stanowi wyzwanie do podjęcia działań służących poprawie jakości życia mieszkańców, a tym samym zahamowania negatywnego zjawiska.

W badaniu struktury ludności według wieku stosuje się grupowanie ludności według wieku dostosowane do konkretnych potrzeb badawczych. Na poniższym wykresie zaprezentowano klasyfikację ekonomiczną, która dzieli populację na grupy ludności:

- w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat),
- w wieku produkcyjnym (18-66),
- w wieku poprodukcyjnym (67 lat i więcej).

Rysunek 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dokonując analizy struktury ekonomicznych grup ludności w gminie Łęknica w latach 2008-2013 zauważa się, że sukcesywnie spada liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym

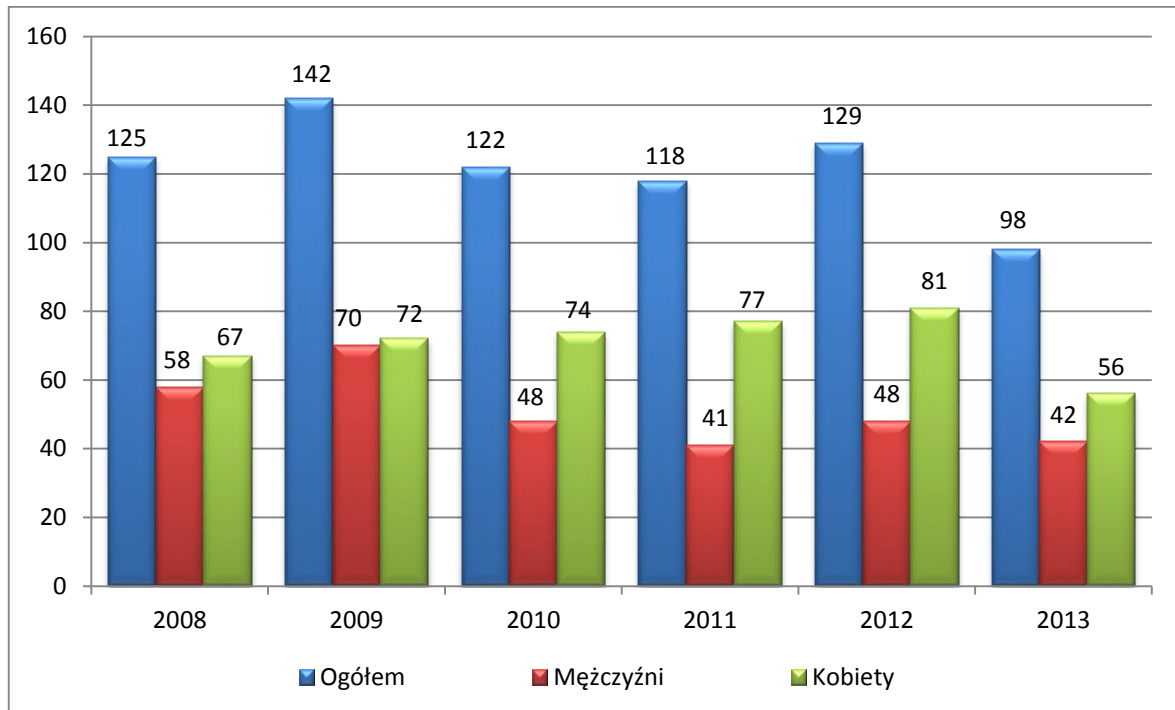
(z 18,8% w 2009 roku do 16,5% w roku 2013) i produkcyjnym, natomiast rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym (w 2009 wartość ta wynosiła 10,6%, natomiast w 2013 już 13,5%). Taką tendencję można zaobserwować na większości obszarów Polski. Zmniejszająca się liczba ludności to zjawisko negatywne, gdyż w przyszłości zasoby pracy w gminie nie będą zabezpieczone na odpowiednim poziomie. Jednak z drugiej strony sytuacja taka posiada również pozytywne aspekty. Mniejsza liczba uczniów w szkołach daje możliwość lepszego wykorzystania istniejącej infrastruktury i bazy dydaktycznej. Prowadzi to do rozwoju bogatej oferty edukacyjnej zarówno dla dzieci jak i dorosłych, którzy stają przed koniecznością doskonalenia swoich umiejętności. W gminie Łęknica, jak i w całej Polsce, obserwuje się znaczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Zjawisko to nazywamy procesem starzenia się społeczeństwa. Taki stan powoduje silną presję na system emerytalny (zapewnienie emerytur dla coraz liczniejszej liczby osób, które zakończyły aktywność zawodową) oraz na system opieki zdrowotnej (zapewnienie specjalistycznej opieki ludziom w podeszłym wieku, a także rozwój usług opiekuńczych). Dlatego też jednym z obszarów zainteresowania władz gminy powinno być podejmowanie działań ukierunkowanych na podniesienie jakości życia osób starszych.

2.2. Sytuacja na lokalnym rynku pracy

Rynek pracy to rodzaj rynku ekonomicznego, na którym z jednej strony znajdują się poszukujący pracy, a z drugiej strony przedsiębiorcy tworzący miejsca pracy i poszukujący siły roboczej. Znajduje się on w równowadze, gdy podaż i popyt pracy są równe, natomiast kiedy podaż pracy przewyższa popyt pojawia się bezrobocie.

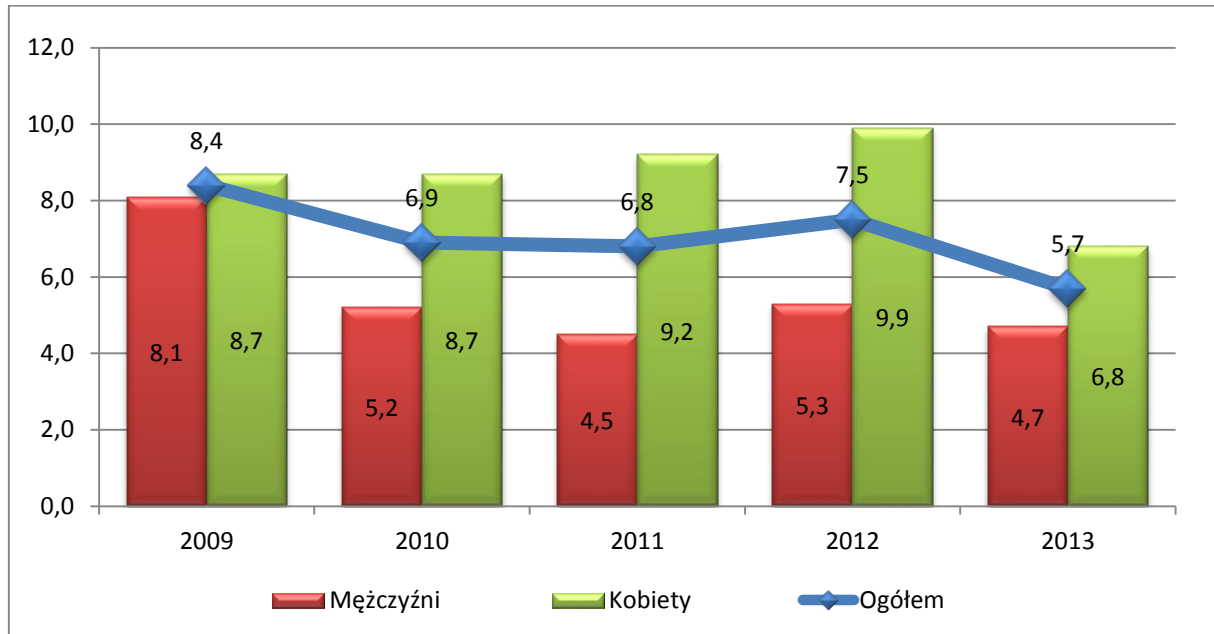
Bezrobocie to jedno z największych zagrożeń o charakterze ekonomicznym i społecznym w gospodarce rynkowej. Do najbardziej groźnych skutków bezrobocia zaliczamy:

- destabilizację rynku pracy,
- zmniejszenie wpływów do budżetu gminy,
- emigrację wykwalifikowanych mieszkańców,
- zmniejszenie atrakcyjności i obrotów w lokalnym handlu,
- zmniejszenie atrakcyjności regionu,
- zniechęcenie inwestorów.

Rysunek 4. Zarejestrowani bezrobotni w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Łęknica ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych ulegała nieustannym zmianom. W 2008 roku odnotowano 125 osób bezrobotnych, w kolejnych latach wartość ta rosła lub malała, by w 2013 roku osiągnąć poziom 98. Jest to dość znaczny spadek (o 21,6%) w porównaniu do początku analizowanego okresu. Wśród mężczyzn także zanotowano spadek bezrobotnych o 27,6%. Sytuacja kobiet na rynku pracy jest zawsze trudniejsza niż w przypadku mężczyzn. Również w gminie Łęknica w każdym z analizowanych lat zanotowano przewagę liczebności kobiet pozostających bez zatrudnienia nad ogólną liczbą niepracujących mężczyzn.

Rysunek 5. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w Łęknicy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dokonując analizy przedstawionych powyżej danych stwierdzić można, że procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 roku osiągnął najniższy poziom od pięciu lat, czyli 5,7%, podczas gdy w 2009 roku wynosił on aż 8,4%. Wskaźnik ten powiecie żarskim w 2013 roku ukształtował się na poziomie 8,7%, a w województwie lubuskim – 9,1%. Wynika z tego, że na tle powiatu i województwa Łęknica ma najniższy wskaźnik zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Zauważa się również zdecydowanie większy udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie ludności w wieku produkcyjnym niż w przypadku mężczyzn (w każdym z analizowanych lat udział kobiet był procentowo wyższy niż udział mężczyzn).

2.3. Uwarunkowania przyrodnicze gminy

2.3.1 Rzeźba terenu i hydrologia

Gmina Łęknica położona jest w mezoregionie Wzniesień Łużyckich rozciągających się po obu stronach Nysy Łużyckiej. Znajduje się tutaj Łuk Mużakowa, który stanowi

morfolologiczne wzniesienie w formie podkowy otwartej ku północy, zaś jej zachodnie skrzydło znajduje się po stronie niemieckiej.

Fizjograficznie obszar gminy miejskiej dzieli się na dwie jednostki morfolologiczne:

- Dolinę Nysy Łużyckiej,
- Obszar Wysoczyzny Łuku Mużakowa.

Dolina Nysy Łużyckiej - to podjednostka fizycznogeograficzna Obniżenia Żytawsko-Zgorzeleckiego położona w obrębie Pogórza Zachodniosudeckiego. Charakteryzuje się ona układem trzech poziomów terasowych: terasa niska zalewowa (do 105 m n.p.m.), terasa niska nadzalewowa (105-110 m n.p.m.) i terasa wysoka (110-120 m n.p.m.). Pomiędzy niską a wysoką terasą zaznacza się erozyjna krawędź morfolologiczna, jej cechą są duże spadki naturalne, zwłaszcza w okolicach Skarpy Belwederskiej i Parku Mużakowskiego.

Charakterystycznym elementem krajobrazu Doliny są terasy akumulacyjne oraz przełomowy odcinek od Trzcínca do Posady. W wyniku przekształceń antropogenicznych w związku z eksploatacją złóż węgla brunatnego dolina straciła częściowo swój pierwotny charakter. Na całej długości zachowała się tylko terasa najniższa, natomiast terasy wyższe wykształcone są fragmentarycznie.

Krajobraz Doliny jest bardzo zróżnicowany, znajdują się tu terasy, zadrzewione skarpy, obszary zalewowe i uprawne pola. W ukształtowaniu terenu dominują trzęślicowe łąki zmiennowilgotne, łąki świeże oraz starorzecza. Na obszarze Doliny występuje wiele cennych siedlisk przyrodniczych: wspomniane zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz nizinne i podgórskie rzeki; górskie i nadrzeczne ziołorośla; kwaśne i żyzne buczyny; jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach; łągi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe. Najcenniejsze z nich to lasy klonowo-lipowe, a także grądy oraz starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne. Ochroną zostały objęte naturalne lasy klonowo-lipowe, grądy w rezerwacie „Grądy koło Posady”, a także zespół siedlisk łąkowych, które stanowią siedlisko wielu gatunków zwierząt.

Obszar Wysoczyzny Łuku Mużakowa – to część jednego z najciekawszych tworów geologicznych, który znajduje się w obrębie wielkiej moreny czołowej. Można tu zaobserwować znaczne zróżnicowanie hipsometryczne terenu, zwłaszcza w części północno-wschodniej i południowo-wschodniej gminy. Rzędne terenu znajdują się w przedziale od 130 do 170 m n.p.m.

Nysa Łużycka stanowi główną oś hydrograficzną miasta. Jest to rzeka o charakterze górskim, jednocześnie jest rzeką graniczną. Po polskiej stronie znajduje się jej prawobrzeżna dolina. Koryto rzeki jest łagodnie pofałdowane i poprzedzielane licznymi łachami piaszczysto-żwirowymi. Jako ciekawostkę można podać fakt, że rzeka bardzo rzadko zamarza, ostatni raz stała pokrywa lodowa pojawiła się w 1954 roku. Dopływem Nysy Łużyckiej jest Skodra, która stanowi południową granicę gminy oraz ciek Łęknica i liczne drobne, bezimienne cieki.

W granicach Parku Mużakowskiego występują jedyne naturalne zbiorniki wód powierzchniowych. Są to: Jezioro Słowików (o powierzchni 0,3 ha), Jezioro Jeźdźców (powierzchnia 0,2 ha) i Jezioro Topolowe (powierzchnia 0,5 ha).

Liczne zbiorniki wodne wchodzące w skład „pojezierza antropogenicznego” powstałego w wyniku eksploatacji węgla brunatnego metodą odkrywkową są szczególnym elementem sieci hydrograficznej. Powstałe w ten sposób wyrobiska wypełniły się wodą ze sztucznego otwarcia wód podziemnych, a częściowo także wód opadowych.

2.3.2 Warunki geologiczne

Z uwagi na położenie Łęknicy w strefie intensywnych zaburzeń glacitektonicznych Łuku Mużakowa jej budowa geologiczna jest bardzo skomplikowana. Występują tutaj osady trzecio- i czwartorzędowe.

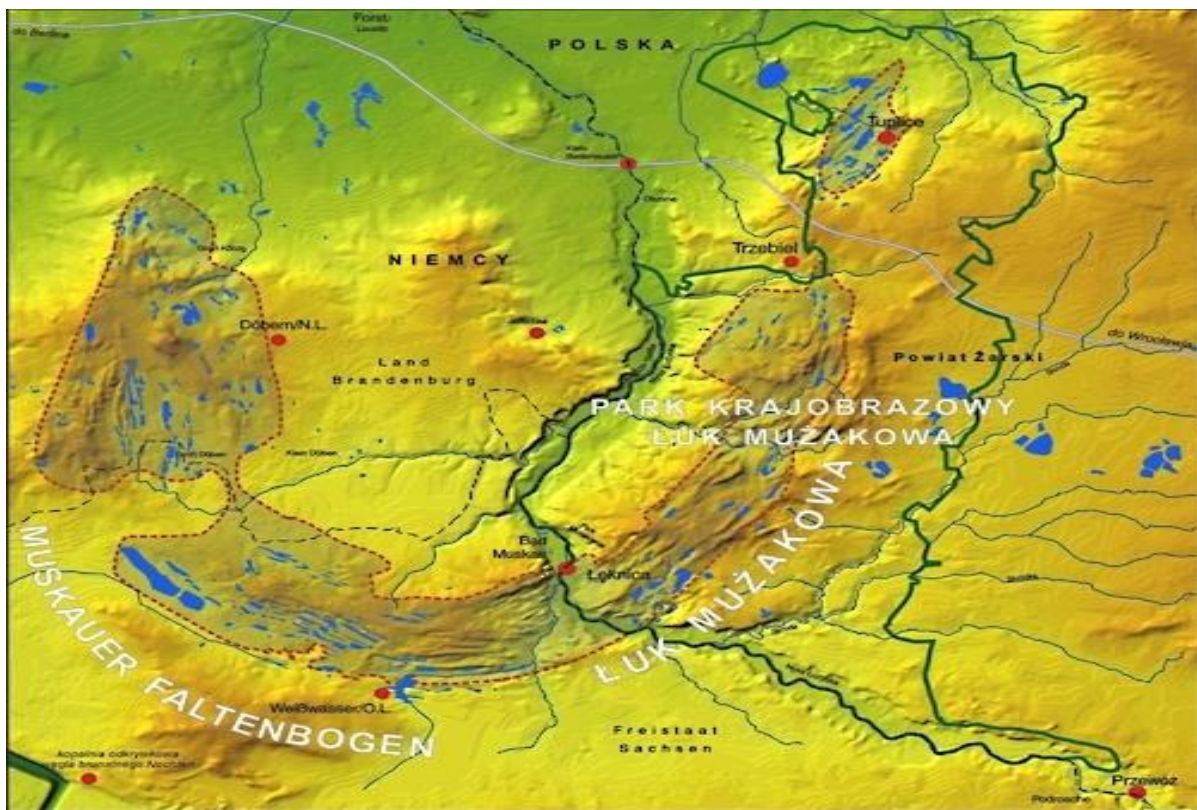
Osady trzeciorzędowe – są szczególnie bogate w surowce mineralne: węgiel brunatny, piaski szklarskie i surowce ilaste. Trzeciorzędowe utwory oligocenu, węglonośnego miocenu i pliocenu zostały silnie sfałdowane i złuszkowane. Zaburzenia glacitektoniczne podłoża trzeciorzędowego sięgnęły na głębokość poniżej 100 metrów i pod naporem lądolodu zostały wypiętrzone ku powierzchni.

Osady czwartorzędowe – można je podzielić na:

- piaszczysto-żwirowe rzeczne i wodnolodowcowe, które wypełniają Dolinę Nysy Łużyckiej,
- gliniaste i piaszczysto-żwirowe lodowcowe i wodnolodowcowe w strefie wysoczyzny występujące lokalnie; w niewielkich ilościach pojawiają się tu również osady zlodowacenia południowo-polskiego; są to gliny zwałowe oraz osady piaszczysto – żwirowe fluwioglacjalne i rzeczne.

Łuk Mużakowa – jedna z najpiękniejszych na świecie moren czołowych spiętrzona pod naporem lodowca. Powstał w efekcie wieloetapowego oddziaływania lądolodu podczas zlodowaceń południowo i środkowo – polskich. Łuk rozciąga się na pograniczu Niemiec i Polski na obszarze ok. 340 km². W polskiej części fałdy i łuski powstałe w wyniku plastycznego sfałdowania osadów trzeciorzędowych wieku miocenińskiego są nachylone ku wschodowi i południowemu wschodowi. W obrębie licznych glacitektonicznych struktur fałdowych i łuskowych rozpoznano wiele złóż węgla brunatnego i towarzyszących im piasków, ilów ceramicznych oraz piasków szklarskich.

Rysunek 6. Rzeźba terenu Łuku Mużakowa

Źródło: www.pgi.gov.pl

2.3.3 Warunki klimatyczne

Położenie geograficzne gminy sprawia, że w ciągu roku napływają tu różnorodne masy powietrza. Klimat dla tego obszaru określa się jako „przejściowy” z wyraźną przewagą cech oceanicznych. Zimy są tutaj na ogół łagodne, z częstymi odwilżami, a lata chłodniejsze (średnia temperatura w lipcu to 19°C).

Gmina Łęknica charakteryzuje się następującymi parametrami klimatycznymi:

- średnia roczna temperatura powietrza – ok. 8,2°C,
- średnia temperatura powietrza w półroczu zimowym (od listopada do kwietnia) – 1,7°C,
- średnia temperatura powietrza w półroczu letnim (od maja do października) – 14,3°C,
- średnia roczna suma opadów – 620 mm.,
- średnia suma opadów w półroczu zimowym – 250 mm.,
- średnia suma opadów w półroczu letnim – 370 mm.,
- zaleganie pokrywy śnieżnej – od 40 do 60 dni,
- przewaga wiatrów zachodnich,
- najbardziej wietrzne miesiące to styczeń i marzec, a najmniej sierpień i październik.

2.3.4 Szata roślinna i zwierzęta

Szata roślinna Łęknicy posiada szereg cech fitogeograficznych, które są charakterystyczne dla okręgu Borów Dolnośląskich i pododdziału Pasa Kotlin Podgórskich. Gmina Łęknica leży w naturalnych granicach zasięgowych buka zwyczajnego, cisa pospolitego, wiciokrzewu i wrzośca bagiennego. Z drugiej strony teren ten objęty jest zasięgiem bzu koralowego, świerku pospolitego oraz jodły pospolitej.

Lasy i tereny leśne zajmują prawie 2/3 powierzchni gminy miejskiej (65,8%). Głównie występują tutaj: sosna pospolita (54,5%), brzoza (21,4%) i dąb (13,18%). W mniejszych ilościach pojawiają się także: modrzewie, świerki, daglezie, jesiony, jawory, buki, graby, olsze, akacje, osiki, topole i lipy.

Tabela 5. Lasy w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Wyszczególnienie w (ha)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasy ogółem	912,8	901,3	890,2	890,3	890,7	890,71
Grunty leśne publiczne ogółem	912,8	901,3	890,2	890,2	890,6	890,61
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	901,8	890,3	879,2	879,2	879,6	879,61
Grunty leśne publiczne skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	885,8	874,3	874,2	874,2	875,6	875,63
Grunty leśne prywatne	0	0	0	0,1	0,1	0,10
Lesistość (w%)	53,7	53,0	52,4	52,4	52,4	52,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych z 2013 roku zarówno powiat żarski jak i gmina Łęknica odznaczają się dużą lesistością na poziomie odpowiednio 53,6% i 52,4%. W województwie lubuskim natomiast poziom ten również jest bardzo wysoki – 49,2%. Według stanu na koniec 2013 roku na terenie gminy miejskiej Łęknica znajduje się ponad 890 ha lasów. Znajdują się one w administrowaniu Nadleśnictwa Lipinki, które swoim zasięgiem obejmuje gminy: Trzebiel, Tuplice, Łęknica, Brody i Przewóz. Lasy Nadleśnictwa zajmują powierzchnię 7019,85 ha.

Na terenie gminy Łęknica znajdują się siedliska wielu zwierząt, które są objęte ochroną stałą lub okresową. Występują tu ssaki: lisy, kuny leśne, dziki, sarny, jelenie, jeże, krety, wiewiórki, wydry, łasice, nietoperze ryjówkowate, jenoty, borsuki, tchórze, piżmaki nutrie i norki amerykańskie. Stwierdzono tu występowanie także wielu cennych gatunków ptaków takich jak: dzięcioły (średni, zielono siwy, czarny), kowaliki, sikory, czaple, żurawie, dzikie kaczkę i gęsi, łyski, łabędzie, kawki, jastrzębie, myszołowy, bieliki, zięby, zimorodki, bociany czarne, perkozy. Spośród gadów pojawiają się: jaszczurki, zaskrońce zwyczajne, żmije zygzakowate i padalce zwyczajne. Jeśli chodzi o płazy to występują tu: żaby, ropuchy, kumaki, rzekotki oraz traszki. Z ryb można zauważyć w tych rejonach: leszcze, okonie, szczupaki, karpie, węgorze, liny i płocie.

2.3.5 Obszary chronione

Znaczna część obszaru gminy Łęknica została objęta różnymi formami ochrony prawnej. Jedną z nich są obszary chronionego krajobrazu (Rozporządzenie nr 6 Wojewody Zielonogórskiego z 10 lipca 1996 roku) – ochroną zostały objęte tereny doliny Nysy Łużyckiej i tereny północnej części gminy, w tym Park Mużakowski.

Park Mużakowski

Park Mużakowski to unikalne dziedzictwo zarówno w sferze przyrodniczej i kulturowej. Położony po obu stronach Nysy Łużyckiej Park jest integralną i nierozłączną kompozycją. Obiekt posiada dwóch administratorów: z Polski (Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków) i Niemiec (Fundacja Furst - Puckler - Park Bad Muskau). Park to przykład ścisłej współpracy dwóch państw prowadzących razem prace na rzecz ochrony i konserwacji obiektu oraz przywrócenia mu dawnej świetności.

fot. Park Mużakowski (widok z lotu ptaka)

Prezydent RP 1 maja 2004 roku uznał polską część parku za Pomnik Historii, natomiast 2 lipca 2004 roku Park Mużakowski został uznany za dobro Światowego Dziedzictwa UNESCO. Obiekt ten został założony w pierwszej połowie XIX wieku przez pruskiego arystokratę księcia Hermanna von Puckler – Muskau.

fot. Pałac Pucklera

Książę światowiec i romantyk uważany był w ówczesnych czasach za prekursora zakładania ogrodów krajobrazowych na wzór angielski. W związku z tym poświęcił cały swój majątek na stworzenie jednego z najwybitniejszych dzieł europejskiej sztuki ogrodowej. W 1811 roku książę Hermann von Puckler odziedziczył po zmarłym ojcu zamek z otaczającym go parkiem. W latach 1815 - 1845 rodowa rezydencja zmieniła się w rozległy park w stylu krajobrazowym. W ramach projektu przebudowano rodowe zamki i otoczono je sztuczną rzeką Nysa Hermana, zmieniono także układ dróg, wybudowano budowle ogrodowe oraz mosty przez Nysę i nasadzono tysiące drzew oraz krzewów. Niestety pogłębiający się kryzys finansowy spowodował, że z pierwotnej koncepcji parku, obejmującej ponad 700 ha książę zdołał zrealizować zaledwie 250 ha. Nastąpiła sprzedaż majątku w 1845 roku. Kolejni właściciele postanowili kontynuować realizację projektu. W następnych latach na polecenie księcia Fryderyka Niderlandzkiego przebudowano i zmodernizowano niektóre budowle parkowe. We wschodniej części Parku powstało Arboretum o powierzchni 55,4 ha, którego autorem był ceniony wówczas ogrodnik Eduard Petzold. Posadzono tu ponad 80 000 sadzonek roślin.

fot. Arboretum

W 1883 roku majątek przejęła rodzina von Arnim, którzy byli w jego posiadaniu aż do 1945 roku. W tym okresie wprowadzono na terenie obiektu wiele uzupełnień i modyfikacji, m.in. powstało Mauzoleum zaprojektowane przez Juliusza Raschdorffa, ustawiono pomnik ku czci twórcy Parku - księcia Hermana von Puckler. Po II wojnie światowej Park został podzielony między Niemcy a Polskę

Obecnie jego obszar obejmuje łącznie ponad 700 ha i podzielony jest asymetrycznie rzeką między niemiecki Bad Muskau (Saksonia) i Łęknicę. Po niemieckiej stronie (ok. 200 ha) znajduje się centralna część założenia z głównymi budynkami i ogrodami po polskiej rozległy naturalistyczny park (ok. 500 ha). Obie części łączą dwa mosty parkowe: Most Podwójny oraz Most Angielski.

fot. Most Podwójny

fot. Most Angielski

Park Mużakowski wyróżnia się spośród innych obiektów parkowych zarówno położeniem geograficznym (leży na obszarze Łuku Mużakowskiego stąd występowanie licznych wzniesień i wąwozów), jak i olbrzymim bogactwem flory i fauny.

Park Mużakowski składa się z kilku odrębnych jednostek przestrzennych. Po stronie niemieckiej wokół Nowego Zamku znajdują się Ogród Zamkowy, Ogród Niebieski oraz Ogród Pański. Nieco dalej w oddzielnym kompleksie znajduje się Park Górski, a także Park Uzdrowski. Po stronie polskiej natomiast można wyodrębnić Wnętrze Centralne, okolice Domku Angielskiego, Bażanciarnię, Szkołki, a także Arboretum.

Na terenie Parku występuje wiele rzadkich pojedynczych gatunków drzew, a także liczne gatunki drzew egzotycznych: modrzewie, platany, robinie, wejmutki i buki czerwone. Część parku została wpisana do rejestru zabytków województwa lubuskiego i stanowi Rezerwat Kulturowy Parku Mużakowskiego.

„Park Mużakowski” w Łęknicy uznano za pomnik historii „Park Mużakowski w Łęknicy – park w stylu krajobrazowym” (Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 14 kwietnia 2004 roku w sprawie uznania za pomnik historii na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. nr 96, poz. 959)) – obiekt został poddany ochronie ze względu na uniwersalne wartości artystyczne i historyczne na skalę europejską. Jego wybitne

rozwiązania artystyczne i przestrzenne są źródłem inspiracji dla kolejnych założycieli parków krajobrazowych na świecie;

Do innych form ochrony przyrody należą:

- Użytek ekologiczny: ”Bagna nad Nysą” (Rozporządzenie Wojewody Zielonogórskiego z 6 stycznia 1997 roku) – obszar, który został utworzony w 1997 roku obejmujący powierzchnię 14,52 ha i należący do Nadleśnictwa Lipinki składał się z pięciu bagien i oczek wodnych w dolinie Nysy, w 2002 roku obszar ten został wraz z otaczającymi je drzewostanami objęty ochroną prawną wyższego rzędu i wszedł w skład rezerwatu „Nad Młyńską Strugą”. Od tamtego czasu nie funkcjonuje jako samodzielna forma ochrony przyrody,
- Park Krajobrazowy o nazwie „Łuk Mużakowa” (utworzony Rozporządzeniem Wojewody Lubuskiego z 27 września 2001 roku) – znajduje się w południowo – zachodniej części powiatu żarskiego w strefie pogranicza z Niemcami. Zajmuje powierzchnię 18 200 hektarów i obejmuje tereny gmin: Trzebiel, Tuplice, Łęknica, przewóz, Brody, a także nadleśnictw: Lipinki, Wymiarki i Lubsko. Obszar wysoczyzny Łuku Mużakowa to część jednego z najciekawszych tworów geologicznych znajdujących się w obrębie wielkiej moreny czołowej. Główny element przyrodniczy objęty ochroną to zaburzona przez działalność lodowca morena czołowa w kształcie podkowy otwartej w kierunku północy (według niemieckich geologów to największy tego typu twór na świecie) Działalność lodowca spowodowała wypiętrzenie pokładów węgla brunatnego. Na terenie parku znajduje się ok. 100 zbiorników wodnych powstałych w wyniku wypełnienia się przez wodę podziemną zapadlisk i wyrobisk górniczych. Wyróżniającymi się elementami krajobrazu parku są: wzniesienia moreny czołowej, terasy zalewowe Nysy Łużyckiej, wspomniany wcześniej ciąg antropogenicznych zbiorników pokopalnianych, erodujące skały zbudowane z hałd nadkładu oraz przełom Nysy Łużyckiej przez morenę z rozległym założeniem parkowo – krajobrazowym. Ponad połowę obszaru Parku zajmują lasy – 58%. Na tym terenie wyróżniono 14 typów siedlisk przyrodniczych (m.in. grąd środkowoeuropejski, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łąkowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe, żyzne buczyny niżowe). W Parku występuje bogactwo gatunkowe fauny: 152 gatunki ptaków, 57 gatunków chrząszczy, 55 gatunków motyli, 46 gatunków ssaków, 40 gatunków wazek, 34 gatunki ryb, 14 gatunków płazów i 7 gatunków gadów.

W związku z licznymi walorami przyrodniczymi i geologicznymi w październiku 2009 roku nadano temu obszarowi certyfikat Geoparku Krajowego, natomiast 17 września 2011 roku Łuk Mużakowa uzyskał certyfikat Geoparku Europejskiego. Jako ciekawostkę można podać fakt, że Łuk Mużakowa uważany jest za jedyną na Ziemi morenę czołową widoczną z kosmosu.

Tabela 6. Formy ochrony przyrody na terenie Łuku Mużakowa

Forma ochrony przyrody	Powierzchnia całkowita (ha)	Nazwa
Obszary Natura 2000 OSOP (ptasie)	172 093	PLB020005 Bory Dolnośląskie (część)
Obszary Natura 2000 SOOS (siedliskowe)	499,9	PLH080038 Łęgi nad Nysą Łużycką (część)
	4 375,4	PLH080060 Uroczyska Borów Zasięckich (część)
Parki krajobrazowe	18 200	Park Krajobrazowy „Łuk Mużakowa” (część)
Rezerваты przyrody	132,56	„Nad Młyńską Strugą”
Użytki ekologiczne	0,88	„Leśne Bagno”
	4,40	„Dolina”
Pomniki przyrody	-----	17 pojedynczych drzew, 2 grupy drzew i 1 głąz narzutowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji „Park Mużakowski i atrakcje geoturystyczne okolic Łęknicy”

Na obszarze parku występują:

- rezerwat leśny „Nad Młyńską Strugą” (zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanów łęgowych i bukowych naturalnego pochodzenia), znajduje się ok. 4,5 km na południowy wschód od Łęknicy, został utworzony w 1970 roku i zajmował wtedy powierzchnię 6,22 ha w obrębie gminy Przewóz, jednak w 2002 roku na wniosek Lasów Państwowych został powiększony do 132,56 ha i obecnie znajduje się na terenach gmin Przewóz i Łęknica; teren rezerwatu charakteryzuje się urozmaiconą morfologią (liczne bezodpływowe zagłębienia wypełnione wodą, torfowiska i olsy) oraz dużą różnorodnością siedlisk (siedliska lasu łęgowego i lasu wilgotnego, a także lasów mieszanych), stwierdzono tutaj również występowanie wielu rzadkich gatunków ptaków i owadów (m.in. dzięcioła średniego, samotnika, szklarnika

leśnego – to bardzo rzadki gatunek ważki zagrożonej wyginięciem czy motyla rojnika morfeusza);

- użytek ekologiczny „Leśne bagno” – został utworzony w 1998 roku, znajduje się na gruntach Lasów Państwowych, w Nadleśnictwie Lipinki, jest to bagno o powierzchni 0,88 ha z utrzymującą się przez cały rok wodą, obszar otoczony jest lasami sosnowymi i brzoźowo – sosnowymi;
- użytek ekologiczny „Dolina” – został ustanowiony w 1997 roku, zajmuje powierzchnię 4,40 ha, w jego skład wchodzi dwa bagna o powierzchni 0,50 ha i 3,90 ha położone w zakłębieniu terenowym, obszar jest otoczony lasami sosnowymi;
- pomniki przyrody ożywionej (buk, dęby i stuletni cyprysik groszkowy), jeden pomnik przyrody nieożywionej (głaz narzutowy – Kamień Krabata, zwany także Diabelskim Kamieniem o wadze 25 ton, to pamiątka po lądolodzie skandynawskim);
- Ochrona w formie pomników przyrody siedmiu drzew znajdujących się w granicach Parku Mużakowskiego (pięć dębów i dwa buki);
- Ochrona w formie pomników przyrody (Uchwała Rady Miejskiej nr XXXVIII/202/2002) sześciu drzew znajdujących się w dolinie Nysy Łużyckiej (buk, klon, modrzew, cyprysiki dwa dęby).

2.3.6 Zasoby kopalin

W rejonie Łęknicy występują złoża węgla brunatnego i ilów ceramicznych. Węgiel brunatny wydobywany był w tych rejonach na skalę przemysłową już 100 lat temu. Dokonywano tego sposobem odkrywkowym i podziemnym. Z uwagi jednak na wysokie koszty wydobycia w 1978 roku eksploatacja węgla została zlikwidowana.

W poniższej tabeli przedstawiono zasoby kopalin znajdujące się obecnie na terenie gminy miejskiej Łęknica, które zostały opublikowane w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce”.

Tabela 7. Zasoby kopalin w gminie Łęknica

Węgiel brunatny		
Nazwa złoża	Zatwierdzone zasoby (w tys. ton)	Uwagi
Babina – łuska 0 I	4 381	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Babina – łuska 0 II	1 329	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Babina – łuska 0 III	5 318	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Babina – łuska 0 – 0 A	4 214	Złoże, z którego wydobyć zostało zaniechane
Babina – strefa fałdowa f-g	1 960	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Mosty	175 394	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie
Gliny ogniotrwale		
Nazwa złoża	Zatwierdzone zasoby (w tys. ton)	Uwagi
Łęknica	402	Złoże, z którego wydobyć zostało zaniechane
Łęknica II	195	Złoże, z którego wydobyć zostało zaniechane
Łęknica III	---	Złoże, z którego wydobyć zostało zaniechane
Łęknica – pole Edward	---	Złoże, z którego wydobyć zostało zaniechane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce (stan na 31.12.2013)

Na terenie gminy Łęknica nie ma innych udokumentowanych złóż surowców naturalnych.

2.4. Zasoby kulturowe

Zgodnie z rejestrem Narodowego Instytutu Dziedzictwa na listę zabytków w gminie Łęknica wpisane są:

- Zespół Parku Mużakowskiego z lat 1815-1845 - całość zaprojektowana przez wybitnego ogrodnika Eduarda Petzolda, należy do najwybitniejszych osiągnięć sztuki ogrodowej XIX wieku w Europie, obiekt jednoczy w sobie niezwykłą przyrodę i sztukę: bezkresne łąki, majestatyczne drzewa, malownicze jeziora, kręte drogi oraz jedyne

w swoim rodzaju mosty i budowle. To założenie pałacowo – parkowe o rzadko spotykanej skali przestrzennej (łącznie powierzchnia to ponad 700 ha). Obiekt ten zajmuje wysoką pozycję w historii europejskiej sztuki ogrodowej nie tylko ze względu na wartości artystyczne kompozycji, ale i uznanie dla procesu rewaloryzacji, który od końca lat 80-tych ubiegłego wieku realizowany jest jako wspólny, polsko - niemiecki projekt konserwatorski. Park imponuje mistrzowskim wykorzystaniem naturalnych walorów terenu, to doskonale przemyślana kompozycja utworzona z naturalnych elementów: ukształtowania terenu, starych dębów, naturalnych jezior i cieków wodnych oraz obiektów architektonicznych. Po II wojnie światowej park został podzielony na dwie części: zachodnia wraz z zamkiem leży po stronie niemieckiej, natomiast wschodnia w Łęknicy. Obecnie stroną wschodnią zarządza Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Park Mużakowski komponowany w zamyśle jako jednolite założenie składa się z kilku wyodrębniających się w krajobrazie jednostek przestrzennych.

Od strony północno - wschodniej występuje tutaj park zewnętrzny „Pola Bronowickie” (to najdalej wysunięty na wschód obszar, w którego skład wchodzi m.in. 200 hektarowy areal pól uprawnych, zwanych Polami bronowickimi; wzorem XIX-wiecznych ogrodów angielskich znalazły się one w obrębie kompozycji jako tzw. farma ornamentalna, w postaci rozległych powierzchni uprawnych, urozmaiconych zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi, alejami i zbiornikami wodnymi);

- Zespół pałacowy „Belweder” – zespół pałacowo - parkowy przy tzw. Belwederze znajdujący się w południowo – zachodniej części Łęknicy, zajmuje powierzchnię 1,2 ha. Park Belwederski został założony w połowie XIX wieku, pomiędzy 1840 a 1856 r. i stanowił część wielkoprzestrzennego założenia parkowego księcia Hermanna von Puckler Muskau . Ok. 1856 roku wybudowano drogę łączącą park z arboretum. W drugiej połowie XIX wieku powstała linia kolejowa, która przecięła równoleżnikowo Park Belwederski. Aktualnie wpisana do rejestru zabytków, południowa część Parku Belwederskiego obejmuje teren położony bezpośrednio przy pałacu Urbainzów.

Burmistrz Łęknicy w porozumieniu z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków dnia 7 listopada 2012 roku wydał zarządzenie Nr 178.2012 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Łęknica. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz obiektów ujętych w tej ewidencji.

Tabela 8. Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Łęknica

L.p.	Nazwa obiektu	Adres
1	Willa	ul. 1 Maja 1
2	Dom	ul. 1 Maja 6
3	Stacja kolejowa	ul. Dworcowa
4	Trafostacja	ul. Dworcowa
5	Warsztaty	ul. Dworcowa 13/15
6	Dom	ul. Dworcowa 11
7	Dom	ul. Dworcowa 14
8	Dom	ul. Dworcowa 19
9	Dom	ul. Dworcowa 8
10	Dom	ul. Hutnicza 1
11	Dom	ul. Hutnicza 12
12	Dom	ul. Hutnicza 17
13	Dom	ul. Hutnicza 18
14	Dom	ul. Hutnicza 20
15	Dom	ul. Kościuszki 9/12
16	Dom	ul. Kościuszki 13
17	Dom	ul. Kościuszki 19
18	Willa w kopalni	ul. Dworcowa 37
19	Budynek przy kopalni	ul. Dworcowa 37
20	Dom	ul. Leśna 3
21	Dom	ul. Leśna 6
22	Dom	ul. Leśna 7
23	Dom	ul. Leśna 8
24	Budynek gospodarczy	ul. Leśna 8
25	Dom	ul. Polna 2
26	Dom	ul. Wojska Polskiego 1
27	Dom	ul. Wojska Polskiego 10
28	Dom	ul. Wojska Polskiego 12

29	Pałac, tzw. „Belweder” oraz otaczający go park, tzw. „Park Belwederski”	ul. Wojska Polskiego 2
30	Dom Robotniczy	ul. Wojska polskiego 3
31	Dom Robotniczy	ul. Wojska Polskiego 3a
32	Wieża ciśnień	ul. Wolności
33	Cmentarz rzymsko – katolicki (dawniej ewangelicki)	ul. Wolności
34	Willa	ul. XX-lecia 12
35	Willa	ul. XX-lecia 18
36	Dom	ul. XX-lecia 3
37	Dom	ul. XX-lecia 5a
38	Dom	ul. XX-lecia 5b
39	Willa	ul. XX-lecia 6
40	Dom	ul Żurawska 1
41	Dom	ul. Żurawska 2
42	Układ urbanistyczny	Nie dotyczy
43	Park Mużakowski	Nie dotyczy
44	Pola Bronowickie	Nie dotyczy
45	Dom	ul. Dworcowa 18
46	Dom	ul. Leśna 12
47	Dom	ul. Leśna 9
48	Dom	ul. H. Sawickiej 9
49	Dom	ul. Wolności 11
50	Dom	ul. Wolności 9
51	Zsyp węglowy, tzw. „Bunkier”	ul. Dworcowa 37

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łęknicy

2.5. Współpraca polsko – niemiecka

W wyniku zjednoczenia Niemiec i upadku komunizmu w Środkowo - Wschodniej Europie pojawiły się nowe możliwości aktywizacji gospodarczej polsko - niemieckiego pogranicza. Rozpoczął się wtedy etap współpracy przygranicznej. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, gdy polskie jednostki terytorialne mogą samodzielnie aplikować o środki

finansowe z europejskich funduszy pomocowych, nastąpiło ułatwienie współpracy polsko - niemieckich miast przygranicznych.

Dla Łęknicy zasadnicze znaczenie ma współpraca transgraniczna z Saksonią, a w szczególności z władzami miasta Bad Muskau. Zwłaszcza to ostatnie miasto jest partnerem Łęknicy, np. przy realizacji projektów infrastrukturalnych (modernizacja infrastruktury ochrony środowiska w ciągu ul. Dworcowej i Kościuszki). Współpraca ta rozwija się na wielu płaszczyznach: działania samorządów lokalnych, instytucji społecznych czy organizacji pozarządowych. Za szczególną formę współpracy uznaje się działalność euroregionów, które miały służyć aktywizacji kontaktów na poziomie regionalnym oraz wspólnemu ubieganiu się o fundusze pomocowe UE. Łęknica należy do dwóch euroregionów: lubuskiego ("Sprewa - Nysa - Bóbr") i dolnośląskiego ("Nysa").

Współpraca polsko - niemiecka na terenie gminy miejskiej Łęknica:

- porozumienie o współpracy zawarte w 1995 roku między Urzędem Miejskim w Łęknicy a miastem Bad Muskau i gminą Krauschwitz - wspólnie zorganizowano w 1997 i 2000 roku "Polsko - Niemieckie Święto Mostu Bad Muskau - Łęknica", które miało na celu integrację mieszkańców terenów przygranicznych; wydawane są wspólne wydawnictwa i materiały promocyjne obu miast, prowadzona jest także współpraca w organizacji ponadregionalnej wystawy ogrodnictwa w Bad Muskau i Łęknicy;
- organizacja kursu komputerowego dla pracowników Urzędu Miejskiego w Łęknicy przez Urząd Miejski w Łęknicy i Uniwersytet Ludowy w Weisswasser;
- wspólne projekty oraz imprezy organizowane cyklicznie przez Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Łęknicy oraz Jugendprojekt im. Muskauer Park e. V. w Bad Muskau, Stiftung Furst - Puckler - Park w Bad Muskau, Wesda GmbH w Weisswasser, a także Forderverein Furst - Puckler - Park w Bad Muskau - wspólny udział w organizacji "Polsko - Niemieckiego Święta Mostu" w 1997 i 2000 roku; współpraca w organizacji Święta Parku Mużakowskiego; organizacja całorocznego cyklu polsko - niemieckich koncertów zespołów rockowych "No Comments"; organizowanie corocznych warsztatów plastycznych dla dzieci z Łęknicy i Bad Muskau oraz wystawa prac w obu miastach; wspólna organizacja koncertów plenerowych (koncert muzyki folkowej, polsko - niemiecki koncert muzyki alternatywnej "Underground reggae ska" i polsko - niemiecki "Ska koncert"); organizowanie festynu z okazji "Dnia Dziecka"; zorganizowanie "Miesiąca Polskości" w Bad Muskau, gdzie odbyła się prezentacja zespołów i sekcji Ośrodka Kultury sportu i Rekreacji w Łęknicy;

- współpraca w ramach programu specjalnego "Park Mużakowski - praca i nauka ponad granicami" między Urzędem Miasta Łęknicy, Ośrodkiem Kultury Sportu i Rekreacji w Łęknicy, Rejonowym Urzędem Pracy w Żarach, Klubem Pracy w Łęknicy, Rejonowym Związkiem Spółek Wodnych w Żaganiu, Dyrekcją Ośrodka Zabytkowego Krajobrazu w Warszawie a Urzędem Pracy w Bautzen i Weisswasser, Firmą WESDA GmbH z Weisswasser i niemiecką jednostką szkoleniową z Weisswasser - program sfinansowany przez obie strony zakładał udział bezrobotnej młodzieży polskiej i niemieckiej w kursach języków polskiego i niemieckiego oraz szkolenie z zakresu wiedzy o ogrodnictwie, następnie młodzież podjęła prace przy porządkowaniu Parku Mużakowskiego;
- umowa o współpracy z 1994 roku zakładająca realizację wspólnych projektów o charakterze cyklicznym zawarta między Szkołą Podstawową w Łęknicy i Stadtische Mittelschule w Bad Muskau - nastąpiła współpraca obu szkół w celu nawiązania kontaktów młodzieży z tych placówek, zorganizowano m.in: tygodniowe pobyty młodzieży polskiej, niemieckiej i holenderskiej w zaprzyjaźnionej szkole w Bolkowie; spotkania w Bad Muskau (gry, zabawy i wieczorki taneczne) i w Łęknicy; redakcja polsko - niemieckiej Gazety Uczniowskiej "P&N", która ukazuje się w dwóch językach i jest wydawana przez uczniów szkół w Łęknicy i Bad Muskau;
- nawiązanie współpracy o charakterze cyklicznym między Łęknickim Klubem Sportowym a Klubem Sportowym w Bad Muskau - organizowane są mecze piłkarskie i wspólne treningi w hali sportowej w Bad Muskau oraz turnieje i treningi tenisistów stołowych, zorganizowano także Międzynarodowy Turniej Piłkarski Amatorów "Łęknica Cup 2001";
- porozumienie o współpracy między Ochotniczą Strażą Pożarną w Łęknicy a Ochotniczą Strażą Pożarną w Bad Muskau i Krauschwitz (od 1995 roku deklaracja pomocy obu jednostek w przypadku zagrożeń i klęsk żywiołowych) - organizacja wspólnych ćwiczeń oraz pokazów sprawności przeciwpożarowej w formie zawodów sportowo - pożarniczych; podpisane w 1999 roku porozumienie ma na celu umożliwienie uzyskania dofinansowania ze środków pomocowych z Funduszu Phare;
- w ramach euroregionu "Nysa", PTTK Oddział "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze - wybudowano rowerowe szlaki turystyczne na styku granic Porajów - Bogatynia-Zgorzelec - Pieńsk - Przewóz - Łęknica wzdłuż prawego brzegu Nysy i Odry (trasa oznakowana jako szlak międzynarodowy R - 3).

3. Infrastruktura techniczna gminy

3.1. Infrastruktura drogowa

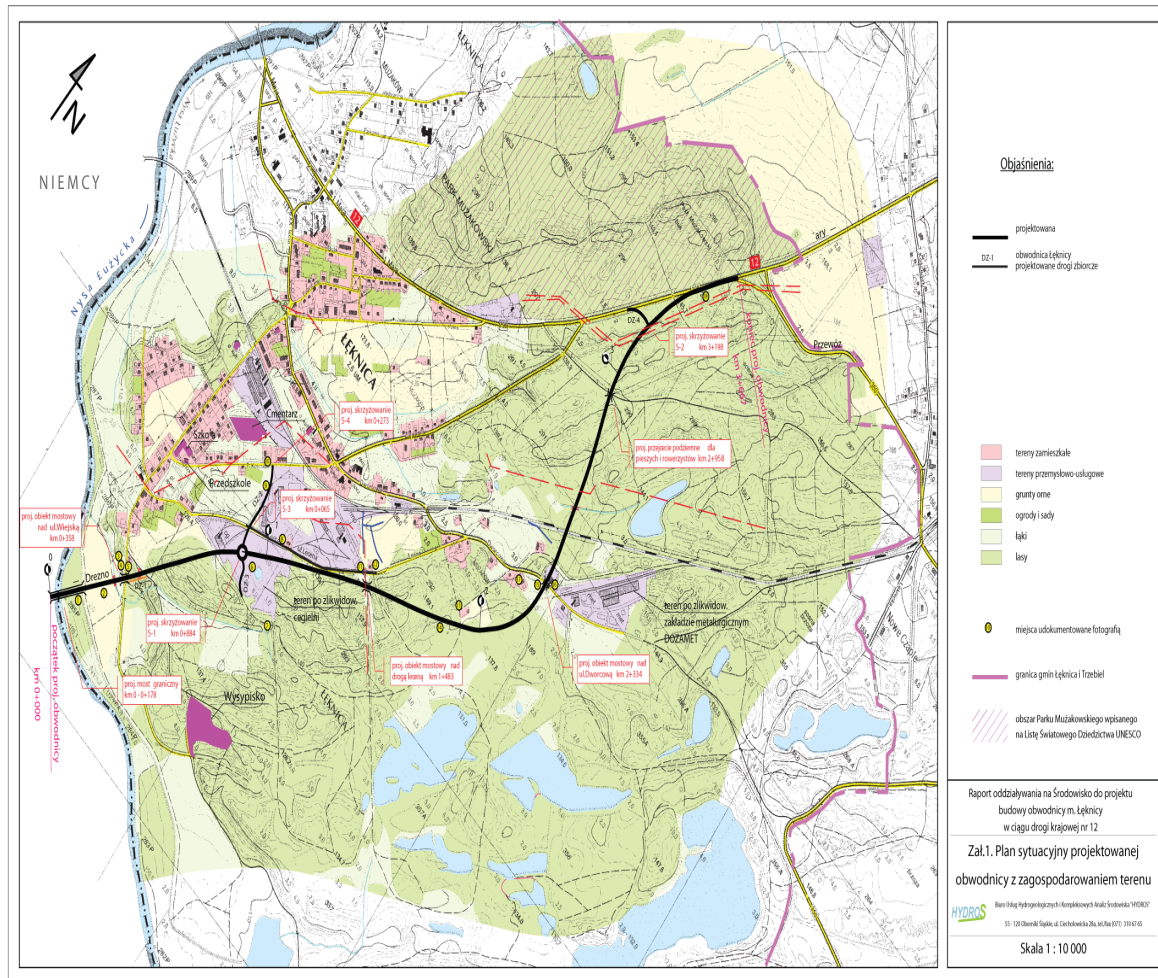
Łęknica położona jest przy drodze krajowej nr 12 Szprotawa – Żary – Łęknica do przejścia granicznego z Niemcami. Przed Łęknicą z wymienioną drogą łączy się droga wojewódzka nr 350 prowadząca do Przewozu i Gozdnicy, z odgałęzieniem w Nowych Czaplach w kierunku Niwicy, Grotowa i Lipinek Łużyckich (droga powiatowa nr 533). Droga nr 12 pełni jednocześnie rolę jednej z głównych ulic w układzie komunikacyjnym miasta (ul. 1 Maja). Oprócz niej ważne ciągi stanowią:

- na osi wschód – zachód: ul. Dworcowa i ul. XX-lecia,
- na osi północ – południe: ul. Hutnicza, ul. XX-lecia, ul. Wojska Polskiego i ul. Wiejska,
- ciąg ulic: Żurawska i Kościuszki, przebiegający z północnego - wschodu na południowy – zachód.

W związku z dużym natężeniem ruchu drogowego odbywającego się przez miasto do przejścia granicznego z Niemcami, przejazdem samochodów ciężarowych powodujących niszczenie infrastruktury miejskiej oraz zanieczyszczenie środowiska, powstała konieczność wybudowania obwodnicy. Podstawowa koncepcja trasy została opracowana i zatwierdzona w 2003 roku. W październiku 2009 roku odbyło się uroczyste rozpoczęcie prac przy budowie obwodnicy miasta. 22 grudnia 2011 roku oddano do użytku nowo wybudowaną obwodnicę Łęknicy w ciągu drogi krajowej nr 12, która ma niespełna 3,5 km długości i kosztowała ok. 70 mln zł. Administracyjnie obwodnica zlokalizowana jest na południowych i południowo – wschodnich oraz wschodnich obrzeżach miasta, prawie w całości na terenach niezabudowanych. Przebiega przede wszystkim przez tereny leśne oraz w niewielkim stopniu przez tereny stanowiące nieużytki i inne tereny przemysłowe oraz przez grunty rolne na odcinku między mostem Granicznym a ul. Wiejską. W ramach budowy powstały m.in: most o długości 180 m łączący brzegi Nysy Łużyckiej po stronie polskiej i niemieckiej, cztery drogi zbiorcze o długości ok. 600 m, 700 m ekranów akustycznych, przedłużenie istniejącej po stronie niemieckiej ścieżki rowerowej na stronę polską (długość 400 m).

Wybudowana obwodnica umożliwiła wyprowadzenie intensywnego ruchu tranzytowego z centrum miasta oraz odsunięcie go od granic Parku Mużakowskiego.

Rysunek 7. Mapa obwodnicy Łęknicy

Źródło: www.skyscrapercity.com

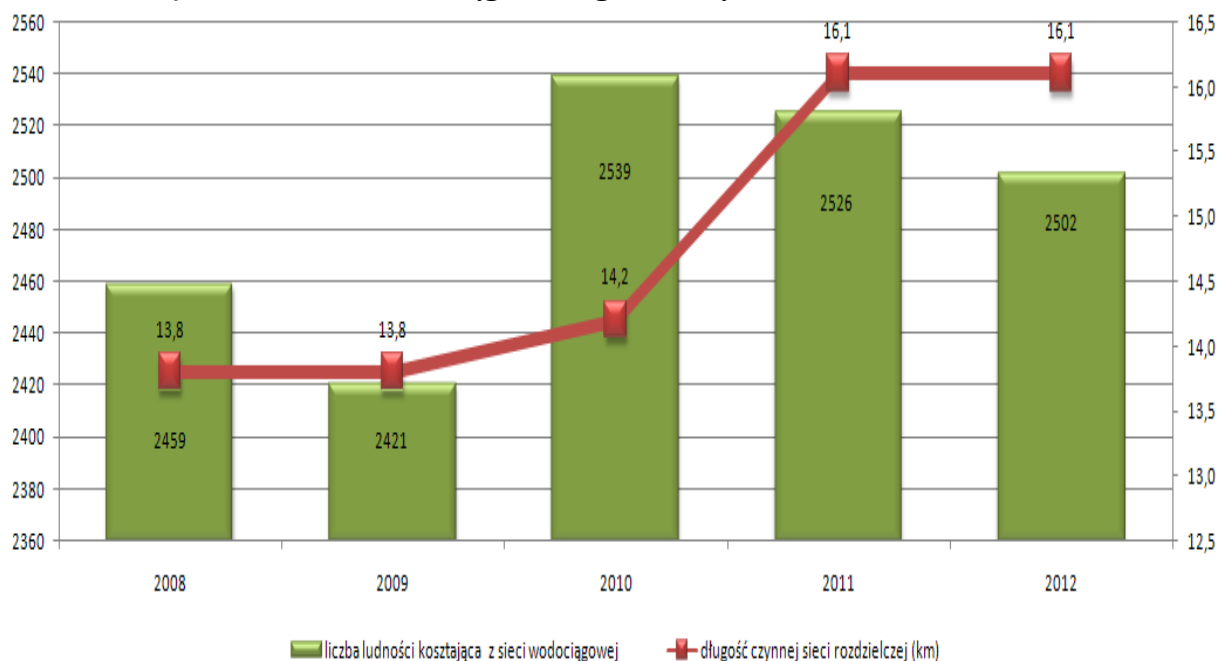
3.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Zaopatrzeniem miasta w wodę i odprowadzaniem ścieków zajmuje się Miejski Zakład Komunalny w Łęknicy. Do połowy lat 70 ubiegłego wieku Łęknica otrzymywała wodę z ujęcia w Bad Muskau, natomiast od 1976 roku miasto zaopatrywane jest w wodę z ujęcia zlokalizowanego przy ul. H. Sawickiej 1 w południowo – zachodniej części Łęknicy. Jest to ujęcie wody podziemnej ze studni wierconych.

Miejski Zakład Komunalny zajmuje się m.in.: zaopatrzeniem miasta w wodę, bieżącą konserwacją oraz remontami urządzeń wodnych, utrzymaniem i eksploatacją miejskiej oczyszczalni ścieków i obiektów z nią związanych, usuwaniem nieczystości stałych i płynnych z terenu miasta oraz utrzymaniem i konserwacją wysypiska odpadów komunalnych.

W październiku 1999 roku ukończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody, która jest w pełni zautomatyzowana, a jakość uzdatnionej wody określona została jako bardzo dobra. Uzdatnioną wodę magazynuje się w zbiorniku wody czystej, a jej ilość tam zgromadzona stanowi zapas wody dla miasta i zapewnia wyrównanie nierównomierności w rozbiorach godzinowych, a także zabezpiecza potrzeby przeciwpożarowe i rezerwę awaryjną.

Rysunek 8. Sieć wodociągowa w gminie Łęknica w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższe dane stwierdza się, że w 2012 roku na terenie gminy Łęknica z sieci wodociągowej korzystały 2 502 osoby (96,2% ogólnej liczby ludności), co w porównaniu do roku 2008 stanowi wzrost o 43 osoby, czyli o 1,7%. Natomiast długość czynnej sieci rozdzielczej w badanym okresie także wzrosła o 2,3 km i w 2012 roku wynosiła 16,1 km (taką samą długość odnotowano również w 2013 roku). W poniższej tabeli przedstawiono informacje dotyczące wodociągów w gminie.

Tabela 9. Wodociągi w gminie Łęknica w latach 2008-2012

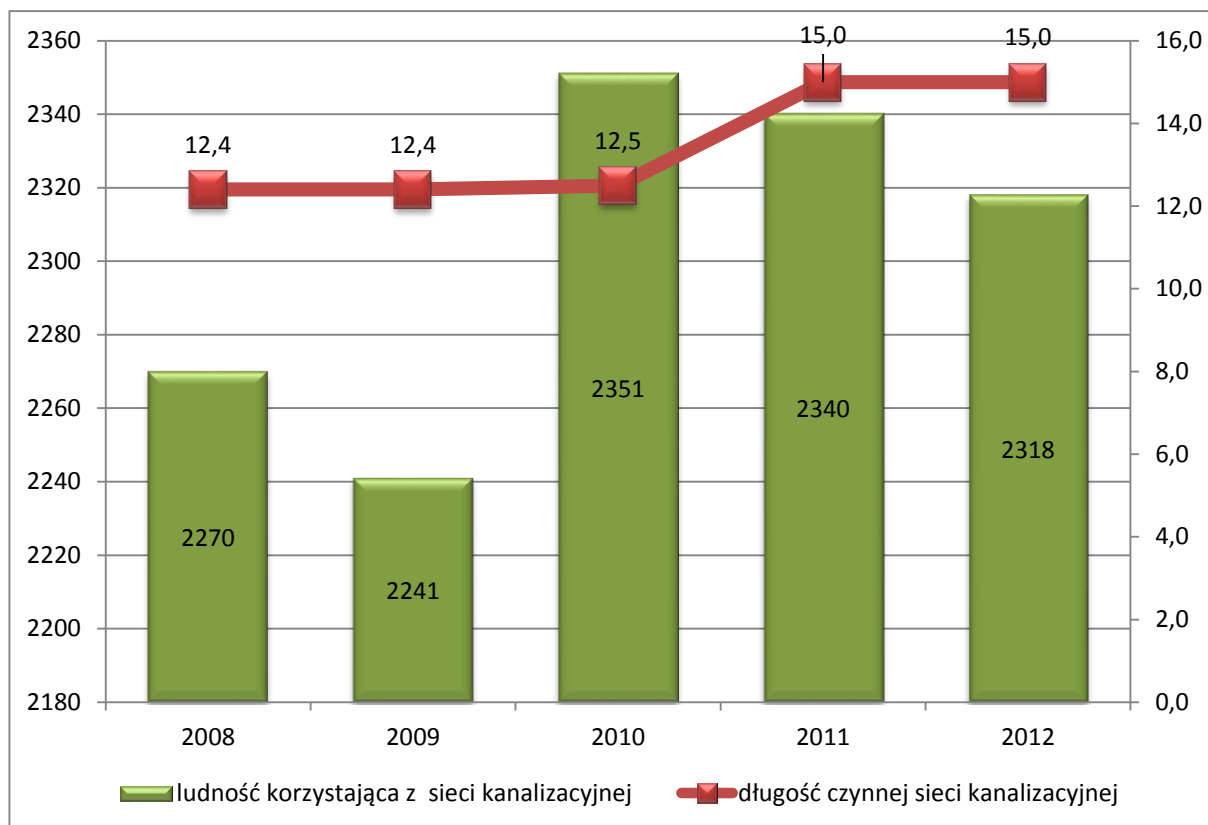
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	300	305	307	308	308
Woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	89,0	89,4	90,9	85,9	81,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (m ³)	34,2	35,0	34,4	32,7	31,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak już wspomniano długość czynnej sieci rozdzielczej w gminie w 2012 roku wyniosła 16,1 km i obsługuje ona 308 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Sieć wodociągowa dostarcza wodę gospodarstwom domowym rocznie ponad 80 dam³ - w 2012 roku dokładnie 81,2. Natomiast zużycie wody w gospodarstwach domowych począwszy od 2009 roku jest coraz niższe i w 2012 roku ukształtowało się na poziomie 31,1 m³ w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Odprowadzaniem ścieków miejskich oraz eksploatacją urządzeń z nim związanych zajmuje się Miejski Zakład Komunalny w Łęknicy. Odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych z terenu miasta odbywa się w przeważającej części systemem kanalizacji rozdzielczej. Istniejący układ jest układem grawitacyjnym. W południowej części miasta istnieją dwie przepompownie: na ul. Wiejskiej i na ul. H Sawickiej. Ścieki deszczowe są zbierane i odprowadzane przewodami kanalizacji deszczowej do Nysy Łużyckiej przez bezpośrednie wloty lub istniejące na terenie miasta ciekły wodne.

W 2012 roku czynna sieć kanalizacyjna w gminie Łęknica miała długość 15,0 km i korzystało z niej 2 318 osób, co stanowi 89,1 % ogólnej liczby ludności. Porównując te dane do 2008 roku to długość sieci wydłużyła się o 2,6 km, jednocześnie nastąpił wzrost liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej o 48 osób, tj. o 2,1 %. W gminie do sieci kanalizacyjnej przyłączonych jest 295 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, a ilość ścieków odprowadzonych w 2012 roku ukształtowała się na poziomie 98 dam³. Oczyszczalnia ścieków znajduje się w zachodniej części miasta i zajmuje powierzchnię 0,43 ha. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna SBL. Projektowana średnia przepustowość tej oczyszczalni to 1 500 m³ na dobę. W 2013 roku nastąpiła wymiana systemu sterowania oczyszczalni ścieków.

Rysunek 9. Sieć kanalizacyjna w gminie Łęknica w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3. Zaopatrzenie w energię

3.3.1. Gazownictwo

Miasto Łęknica nie jest zgazyfikowane. Mieszkańcy korzystają z gazu butlowego propan – butan. Wprowadzenie gazu jako głównego nośnika energii w mieście niewątpliwie wpłynęłoby korzystnie na stan środowiska przyrodniczego.

3.3.2. Energia cieplna

Gospodarka cieplna w większości miasta opiera się na lokalnych i indywidualnych kotłowniach, które są opalane paliwem stałym lub olejem opałowym. Kotłownie te nie tworzą zintegrowanego systemu ciepłowniczego.

3.3.3. Energia elektryczna

Łęknica jest zaopatrywana w energię elektryczną ze stacji 110/20 Bronowice, wyposażonej w dwa transformatory 110/20 kV o mocy 16 MVA i 10 MVA. Rozsyłanie energii elektrycznej po terenie gminy odbywa się za pomocą dwustronnie zasilanych linii napowietrznych 20 kV. Uzbrojenie elektroenergetyczne w gminie składa się z następujących elementów:

- stacje transformatorowe - 20/0,4 kV,
- linie napowietrzne – 20 kV,
- linie kablowe – 20 kV.

Istniejące na terenie miasta uzbrojenie elektroenergetyczne umożliwia doprowadzenie energii do każdego odbiorcy.

Tabela 10. Zużycie energii elektrycznej w gminie Łęknica w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Zużycie energii elektrycznej przez 1 mieszkańca (kWh)	953,0	912,1	900,7	912,4	878,8
Zużycie energii elektrycznej przez 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych (kWh)	2 814,8	2 632,1	2 682,9	2 673,0	2 559,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dokonując analizy powyższych danych stwierdzić można, że następuje spadek zapotrzebowania na energię elektryczną wśród mieszkańców gminy. W 2012 roku zapotrzebowanie to kształtowało się na poziomie 878,8 kWh i było o 74,2 kWh niższe niż w 2008 roku. Również w przypadku zużycia energii przypadającej na jednego odbiorcę w gospodarstwach domowych zauważa się tendencję spadkową, w 2012 roku zużycie wyniosło 2 559 kWh i było o 255,8 kWh (czyli o 9,1%) niższe niż w roku 2008.

3.4. Gospodarka odpadami

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 13 września 1996 roku (Dz. U. 1996, Nr 132, poz. 622 ze zm.) od 1 lipca 2013 roku gmina Łęknica przejęła obowiązek zorganizowania zbiórki odpadów od mieszkańców gminy. Wprowadzone

w wyżej wymienionej ustawie regulacje zmieniły dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Głównym założeniem ustawy było objęcie wszystkich mieszkańców zbiórką odpadów, znaczne zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych oraz zwiększenie ilości odpadów segregowanych. Gmina ustaliła wysokość opłat za odbieranie odpadów:

- 17 zł od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku odpadów zmieszanych,
- 10 zł od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku odpadów selektywnych.

W zamian za opłatę od właścicieli nieruchomości odbierane są: papier, tektura, szkło, metal, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji, odpady zielone i zmieszane.

Wysypisko odpadów komunalnych zlokalizowane jest na południe od miasta. Jego utrzymaniem i konserwacją zajmuje się Miejski Zakład Komunalny. Składowisko zostało wybudowane w 1991 roku w niecce po kopalni gliny. Całkowita powierzchnia wysypiska wynosi 3,3 ha, natomiast powierzchnia składowania – 3,1 ha. Składowisko jest ogrodzone i otoczone lasem.

3.5. Telekomunikacja

System telekomunikacyjny w gminie składa się z infrastruktury kablowej i bezprzewodowej. W ostatnich latach znacząco zwiększono dostępność usług telekomunikacyjnych. Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A. Obok telefonów łączności stacjonarnej w ostatnich latach bardzo dynamicznie rozwinęła się sieć operatorów telefonii komórkowej.

16 czerwca 2014 roku został zakończony jeden z największych projektów budowy sieci szerokopasmowych „Szerokopasmowe Lubuskie”. W efekcie tego Lubuskie jest pierwszym województwem Polsce, które gwarantuje lokalnym operatorom otwarty dostęp do światłowodowej sieci internetowej na całym swoim terenie. Projekt ten objął swoim zasięgiem także miasto Łęknica. Budowa sieci rozpoczęła się w styczniu 2011 roku. Jej efektem jest 1 418 km światłowodów tworzących szkielet infostrady, który dociera do 326 miejscowości wcześniej pozbawionych dostępu do Internetu. Wartość projektu to 152 mln zł. Lubuska sieć jest neutralna technologicznie i gwarantuje otwarty dostęp dla operatorów. Oznacza to, że dowolna firma może zbudować sieć dostępową i świadczyć usługi klientom. Projekt pociągnie

za sobą inne prorozwojowe przedsięwzięcia, takie jak e-urząd, e-radiologia, e-zdrowie i wiele innych, które są możliwe dzięki wykorzystaniu Internetu.

Zrealizowany projekt zapewni mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym możliwość korzystania z szerokiego zakresu usług teleinformatycznych, a także dostępu do zasobów Internetu. Zbudowana sieć umożliwi lepszy przepływ informacji oraz danych między mieszkańcami, samorządami, urzędami administracji państwowej, placówkami edukacyjnymi, szpitalami i innymi instytucjami publicznymi oraz podmiotami gospodarczymi. To oznacza nowe możliwości rozwoju dla gminy, w tym otwarcie na inne inwestycje, stworzenie nowych miejsc pracy itp.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Oświata

W Łęknicy funkcjonuje jedno przedszkole, jedna szkoła podstawowa i jedno gimnazjum. Na terenie gminy nie występują placówki niepubliczne oraz szkoły ponadgimnazjalne.

Przedszkole Miejskie w Łęknicy znajduje się przy ul. Kościuszki 1. Od 01.09.2009 roku przedszkole weszło w skład Zespołu Szkół Publicznych w Łęknicy, jednak jego struktura organizacyjna nie uległa zmianie. W placówce wdrażane są innowacyjne działania, programy autorskie i alternatywne metody pracy wspomagające i wspierające rozwój dzieci. Przedszkole współpracuje z partnerem niemieckim – przedszkolem w Bad Muskau, przez co realizuje koncepcję edukacji międzykulturowej.

Tabela 11. Przedszkole w Łęknicy w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Oddziały	4,00	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Miejsca	100	100	120	110	110	115
Dzieci	99	92	116	107	107	115
Nauczyciele (etat)	----	----	----	1,00	6,00	----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dane przedstawione w tabeli powyżej stwierdza się, że w ciągu trzech ostatnich lat nie zmienia się liczba oddziałów, natomiast wzrosła liczba miejsc i w 2013 roku było ich 115, podczas gdy pięć lat wcześniej – 100. Zwiększyła się również ilość dzieci w przedszkolu w analizowanym okresie o 16,1%. W 2012 roku w placówce zatrudnionych było sześciu nauczycieli.

Zespół Szkół Publicznych Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Łęknicy – znajduje się przy ul. Wojska Polskiego 19. Placówka posiada: wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, dwie pracownie komputerowe z dostępem do Internetu, salę gimnastyczną i boisko sportowe, dwie świetlice szkolne, bibliotekę z czytelnią (centrum informacji multimedialnej), gabinet logopedyczny i terapii pedagogicznej, szkolny radiowęzeł i stołówkę. Szkoła prowadzi szeroko rozwiniętą współpracę międzynarodową z Niemcami, Turcją i Anglią (wymiana kulturalna). Uczniowie mają duże możliwości uprawiania sportu: piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, mini piłki ręcznej, lekkoatletyki, unihokeja czy tenisa stołowego. W placówce działają liczne koła zainteresowań: polonistyczne, matematyczne, przyrodnicze, plastyczne, muzyczne, informatyczne, dziennikarskie i teatralne. Za całokształt pracy edukacyjnej i wychowawczej szkoła otrzymała liczne certyfikaty, m.in.: „szkoła promująca zdrowie”, „szkoła jak przyjaciel”, „szkoła z klasą”, „szkoła bez przemocy”.

Tabela 12. Szkolnictwo podstawowe w Łęknicy w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pomieszczenia szkolne	15	15	15	15	15	----
Oddziały w szkołach	12,00	11,00	10,00	10,00	10,00	9,00
Uczniowie	210	187	177	178	180	165
Absolwenci	41	40	35	31	28	34
Liczba uczniów obowiązkowo uczących się j. angielskiego	93	118	145	178	180	165
Liczba uczniów dodatkowo uczących się języka niemieckiego	b. d.	28	66	85	87	75
Komputery z dostępem do Internetu	33	29	29	32	32	----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Można zauważyć tendencję spadkową w liczbie uczniów w szkole podstawowej. W 2013 roku było ich aż o 45 mniej niż w 2008 roku, czyli nastąpił spadek o 21,4%. Niż demograficzny to jedno z najważniejszych wyzwań, przed którym stoją wszystkie samorzady gminne, również ten w Łęknicy. Malejąca liczba uczniów w szkole oraz oddziałach klasowych prowadzi do obniżenia się efektywności szkoły, mierzonej średnią liczbą uczniów w oddziale klasowym oraz średnią liczbą uczniów na jeden etat nauczycielski. Aby uniknąć istotnego wzrostu jednostkowych kosztów kształcenia (kosztów w przeliczeniu na jednego ucznia) samorząd musi konsolidować sieć oddziałów. W gminie Łęknica także zmniejszyła się liczba oddziałów w szkole podstawowej z 12 do 9. Z roku na rok maleje także liczba absolwentów, w 2008 roku było ich 41 zaś cztery lata później zaledwie 34.

Gimnazjum w Łęknicy – znajduje się przy ul. Wojska Polskiego 19. Według danych GUS, w 2013 roku do gimnazjum uczęszczało 90 uczniów, którzy byli zorganizowani w 9 oddziałach, klasy liczą od 17 do 23 uczniów. W gimnazjum prowadzona jest nauka dwóch języków: angielskiego i niemieckiego, działają także liczne koła zainteresowań. Wspólnie ze Szkołą Podstawową, Gimnazjum użytkuje salę gimnastyczną i boisko sportowe oraz stołówkę, bibliotekę i świetlice. Placówka może poszczycić się licznymi certyfikatami i wyróżnieniami, posiada bogatą bazę dydaktyczną i ciekawą ofertę edukacyjną. Priorytetem działalności gimnazjum jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia. Gimnazjum realizuje Szkolny Program Promocji Zdrowia – głównym jego celem jest stworzenie szkoły zdrowej, bezpiecznej i przyjaznej, zapewniającej wszechstronny rozwój poprzez szerzenie wiedzy o zdrowiu. Placówka w szczególny sposób propaguje zdrowy styl życia wśród uczniów i kształtuje w nich poczucie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

W tabeli poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie średnich procentowych wyników uzyskanych przez uczniów podczas egzaminu gimnazjalnego w 2012 roku w powiecie żarskim.

Tabela 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2012 w gminach powiatu żarskiego

Wyszczególnienie	Język polski	Historia i wiedza o społeczeństwie	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze
Powiat żarski	65,69	61,56	45,96	49,45
Łęknica	71,61	68,81	55,71	55,65
Żary (gmina miejska)	66,95	63,28	49,19	50,90

Brody	71,42	65,00	36,81	54,03
Jasień	67,45	59,82	46,58	48,92
Lipinki Łużyckie	66,00	51,79	42,96	49,67
Lubsko	61,06	57,88	41,37	46,76
Przewóz	65,07	60,26	38,50	46,40
Trzebiel	64,10	64,71	45,81	48,59
Tuplice	71,56	66,28	49,94	54,25
Żary (gmina wiejska)	64,66	58,36	43,43	44,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE w Poznaniu

Uczniowie Gimnazjum w Łęknicy w egzaminie gimnazjalnym uzyskali najwyższe średnie procentowe wyniki w powiecie żarskim i to zarówno w części humanistycznej (język polski oraz historia i wiedza o społeczeństwie), a także w części matematycznej (matematyka i przedmioty przyrodnicze). Ich średnie procentowe wyniki były także wyższe niż wyniki dla całego powiatu żarskiego.

4.2. Kultura

Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Łęknicy to samorządowa instytucja prowadząca wielokierunkową działalność, która polega na tworzeniu, rozpowszechnianiu i ochronie kultury, sportu i rekreacji. Ośrodek skupia się na pozyskiwaniu i przygotowywaniu lokalnej społeczności do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i sportowym gminy. W ośrodku działają następujące sekcje: tańca towarzyskiego, instrumentalna, muzyczna, witraży, piłki nożnej, tenisa stołowego, sekcja koszykówki, karate tradycyjne, kulturystyczna, szaradziarska, języka niemieckiego, klub seniora, teatralna, informatyczna, mieszanych sztuk walki i motocrossu. Ponadto placówka prowadzi działalność usługową: wynajmowanie pokoi gościnnych; wynajmowanie sceny, zadaszania i nagłośnienia; działalność dyskotekowo – rozrywkową; świadczenie usług turystycznych i przewozowych. W ramach ośrodka funkcjonują również zespoły artystyczne: zespół muzyczny „ONI”, zespół rockowy „2PU” i zespół instrumentalny.

W Łęknicy odbywają się cykliczne imprezy kulturalne:

- Święto Parku Mużakowskiego – ogromne przedsięwzięcie kulturalne organizowane od kilku lat. Święto to łączy tak naprawdę kilka imprez: koncert operowy Muzyczne Pejzaże, Święto Produktu Regionalnego, koncerty na małej scenie na pięknie położonej polanie Parku Mużakowskiego nad Nysą Łużycką. Święto Parku to również: finały akcji artystycznych, plastycznych, konkursy, koncerty orkiestr dętych, animacje artystyczne, prezentacje produktów regionalnych, itp. ;
- Dni Partnerstwa Łęknica – Bad Muskau – w ramach których odbyły się m.in.: Szaradziarskie Mistrzostwa Łęknicy, Plenerowe Warsztaty Grafitti, Majówka w Parku OKSiR, Polsko – Niemiecki Turniej Tenisa Stołowego, Zawody Wędkarskie o Puchar Burmistrza Łęknicy;
- Międzynarodowy Festyn Strażacki – biorą w nich udział strażacy z Polski i Niemiec;
- Szaradziarskie Mistrzostwa Łęknicy – organizowane przez Łęknicki Klub Szaradzystów „Żak”, po zawodach uczestnicy wybierają się na wspólny spacer;
- Święto Produktów Regionalnych – impreza o charakterze regionalnym i folklorystycznym, oferuje szereg atrakcji, m.in.: folkowe granie, kiermasz artystyczny, warsztaty, animacje, jarmark kulinarny;
- Dni Łęknicy – cykliczna impreza, podczas której odbywa się wiele koncertów, występów i turniejów.

Inną instytucją kulturalną jest Biblioteka Publiczna w Łęknicy. Powstała w 1956 roku jako biblioteka działająca przy Radzie Zakładowej Kopalni Babina i działała do 1973 roku. Następnie została przekształcona w Miejską Bibliotekę Publiczną i działała jako samodzielna jednostka budżetowa do 1994 roku. Obecnie funkcjonuje w strukturze Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Łęknicy. W placówce znajduje się wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych. Księgozbiór biblioteki liczy ponad 19 tysięcy woluminów, z czego większą część stanowi literatura piękna (ok. 9,5 tys. pozycji). Placówka organizuje również wystawy i spotkania autorskie oraz lekcje biblioteczne. Przy bibliotece działa kółko szaradziarskie.

Tabela 14. Dane o placówce bibliotecznej funkcjonującej na terenie gminy Łęknica

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba czytelników w ciągu roku	548	502	502	472	462
Wielkość księgozbioru (wol.)	18 961	18 945	18 732	19 136	19 512
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	4 751	4 340	3 994	4 459	4 304
Księgozbiór biblioteki na 1000 ludności	7 392,2	7 526,8	7 095,5	7 284,4	7 498,8
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	8,7	8,6	8,0	9,4	9,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych GUS wynika, że w badanym okresie zdecydowanie zmniejszyła się liczba czytelników o 15,7%, czyli o 86 osób. Natomiast wielkość księgozbioru zwiększyła się o 551 woluminów tj. o 2,9%. Także liczba wypożyczeń na zewnątrz spadła o 9,4%. Pomimo tego w badanym okresie wzrosła liczba wypożyczeń przypadająca na jednego czytelnika o 6,9%.

4.3. Sport

Od 1947 roku w Łęknicy funkcjonuje klub piłkarski ŁKS Łęknica. W 1952 roku przy Hucie Szkła "Łuknica" powstał klub sportowy „Unia” z sekcją piłki nożnej. Obie drużyny „Górnika” (pierwsza nazwa ŁKS Łęknica) i „Unii” zostały połączone w 1955 roku. Nowy klub nosił nazwę "Górnik Łęknica". W 1974 roku po likwidacji kopalni klub stracił patrona oraz nazwę. W miejsce Górnika powstał Międzyzakładowy Klub Sportowy Łęknica „LUKS Łęknica”. W 1994 roku, funkcjonowanie klubu przejął Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji. W styczniu 1995 roku na walnym zebraniu klubu sportowego dokonano zmiany nazwy na Łęknicki Klub Sportowy. Klub rozgrywa swoje mecze na Stadionie Miejskim w Łęknicy o pojemności 500 miejsc.

Swoją siedzibę ma tutaj także Klub Karate Tradycyjnego „Kontra”, który jest licencjonowanym członkiem Polskiego Związku Karate Tradycyjnego. Celami statutowymi placówki są: popularyzacja i rozwój karate tradycyjnego, organizowanie imprez i zajęć sportowych i rekreacyjnych, rozpowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży. Klub może poszczycić się licznymi osiągnięciami i medalami zdobytymi na międzynarodowych i ogólnopolskich turniejach karate zarówno w kategorii juniorów jak i seniorów.

Na terenie gminy działalność prowadzi także Uczniowski Klub Sportowy – Klub Tańca Styl w Łęknicy. Stowarzyszenie zajmuje się propagowaniem i upowszechnianiem tańca towarzyskiego wśród dzieci i młodzieży oraz propagowaniem rywalizacji sportowej w tańcu towarzyskim. Klub w 2014 roku otrzymał dotację od gminy na realizację zadania – „Rozpowszechnianie sportu i aktywnego stylu życia w gminie Łęknica”.

4.4. Pomoc społeczna

W gminie Łęknica funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej. To gminna jednostka organizacyjna, która działa jako wyodrębniona jednostka budżetowa gminy. Zadaniem Ośrodka jest przede wszystkim tworzenie warunków do funkcjonowania pomocy społecznej; analiza i ocena zjawisk, gdzie konieczne jest udzielenie świadczeń pomocy społecznej; udzielanie świadczeń pieniężnych i pomocy rzeczowej; pobudzenie społecznej aktywności do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Placówka realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone przez wojewodę lub zadania własne gminy.

Ośrodek Pomocy społecznej w Łęknicy wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone gminie, takie jak:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i okresowych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby uprawnione,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych na skutek klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- inne zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej.

Realizując w/w zadania Ośrodek współpracuje z: Wydziałem Spraw Społecznych Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, Radą Miejską, PUP w Żarach, związkami wyznaniowymi, organizacjami społecznymi, placówkami służby zdrowia, fundacjami, placówkami oświatowo – wychowawczymi i osobami fizycznymi.

Zgodnie z protokołem kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2012 roku przez Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim Ośrodek zatrudnia pięć osób.

Tabela 15. Pomoc społeczna w Łęknicy w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenia	292	291	265	290
Podwoły trudniej sytuacji życiowej (liczba rodzin)				
Ubóstwo	103	85	120	102
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	1	2	3	1
Bezrobocie	82	98	110	99
Niepełnosprawność	38	62	107	67
Długotrwała lub ciężka choroba	18	61	64	61
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	25	49	57	48
Alkoholizm	18	10	29	19
Narkomania	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	7	3	2
Przemoc w rodzinie	0	2	5	2
Zdarzenia losowe	5	5	0	8
Kłęski żywiołowe i sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	7	1	5

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęknicy

W gminie Łęknica w 2012 roku pomocą społeczną objętych było 414 rodzin, z powodu różnych, trudnych sytuacji życiowych. Jeśli chodzi o powody przyznawania pomocy społecznej to do najczęstszych należały: bezrobocie (23,9%), ubóstwo (24,6%), niepełnosprawność (16,2%) oraz długotrwała lub ciężka choroba (14,7%). W poszczególnych latach widać zróżnicowaną tendencję w zmianie liczby rodzin objętych pomocą społeczną. Jednak w analizowanym okresie największy spadek liczby rodzin, którym przyznawana jest pomoc społeczna nastąpił w przypadku potrzeby ochrony macierzyństwa. Z kolei największy wzrost nastąpił wśród rodzin objętych ciężką lub długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W 2013 roku 290 osobom przyznano decyzją świadczenia i jest to o 9,4% więcej osób niż w roku 2012. Najczęściej przyznawaną

formą pomocy społecznej były świadczenia pieniężne (94,5% wszystkich przyznanych świadczeń).

Tabela 16. Świadczenia pomocy społecznej w gminie Łęknica w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	234	256	282	194	213
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (%)	15,7	19,9	23,3	16,2	16,4
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	263	231	192	175	141
Roczna kwota świadczeń rodzinnych (tys. zł)	774	751	796	751	691
Roczna kwota zasiłków pielęgnacyjnych (tys. zł)	119	146	163	166	167

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Łęknica w 2012 roku z pomocy społecznej korzystało 213 gospodarstw domowych. Procentowy udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem najwyższy poziom osiągnął w 2010 roku – 23,3% (dla roku 2012 wskaźnik ten wyniósł 16,4%). W badanym okresie zmniejszyła się zarówno liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci jak i roczna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych. Natomiast roczna kwota zasiłków pielęgnacyjnych z roku na rok systematycznie wzrasta.

Na terenie gminy Łęknica nie ma domu pomocy społecznej.

4.5. Ochrona zdrowia

W Łęknicy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” S.C., który mieści się przy ul. Wojska Polskiego 1. Jest to przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy. Mieszkańcy mogą tam skorzystać z porad: lekarza rodzinnego, pediatry, stomatologa, ginekologa, laboratorium oraz zabiegów wykonywanych przez pielęgniarki. Leczenie specjalistyczne i szpitalne oraz pomoc doraźną mieszkańcy gminy uzyskują w Szpitalu Na Wyspie w Żarach przy ul. Pszennej 2. Placówka ta rozpoczęła swoją działalność w kwietniu 2002 roku w ramach spółki powołanej przez Powiat Żarski w celu prowadzenia szpitala po zadłużonym ZOZ-ie. Jedynym udziałowcem spółki jest powiat żarski. Misją szpitala

jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu żarskiego, którzy potrzebują opieki medycznej, z wykorzystaniem najnowocześniejszych metod profilaktyki i promocji zdrowia oraz leczenia. Placówka posiada następujące oddziały:

- Oddział Chorób Wewnętrznych,
- Oddział Dziecięcy,
- Oddział Ginekologiczno – Położniczy,
- Oddział Noworodkowy,
- Oddział Intensywnej Terapii,
- Oddział Chirurgiczny,
- Oddział Geriatryczny,
- Całodobowa Izba Przyjęć.

Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, że mieszkańcy gminy Łęknica z uwagi na jej peryferyjne położenie mają utrudniony dostęp do w/w pomocy specjalistycznej. Ludzie chorzy, często starsi czy niepełnosprawni mogą mieć spore problemy z dotarciem do specjalistów.

Tabela 17. Opieka zdrowotna w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem przychodnie	1	1	1	1	1	1
Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 tys. ludności	4	4	4	4	4	4
Porady lekarskie ogółem	11 233	12 145	10 320	10 452	9 752	8 750
Apteki	1	1	2	2	2	3
Liczba ludności na aptekę ogólnodostępną	2 565	2 517	1 320	1 314	1 301	867

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy w ciągu sześciu analizowanych lat nie zmieniła się liczba przychodni, ani placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przypadających na 10 tysięcy ludności. Natomiast liczba udzielonych ogólnych porad lekarskich z roku na rok spada (wyjątkiem jest tylko rok 2011) – w 2013 roku udzielono ich aż o 2 483 mniej niż roku 2008 (jest to spadek aż o 22,1%). W badanym okresie zwiększyła się liczba aptek, a jednocześnie spadła liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną – w 2013 roku to zaledwie 867 osób, podczas, gdy pięć lat wcześniej wartość ta kształtowała się na poziomie 2 565.

4.6. Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy za bezpieczeństwo publiczne odpowiada Policja oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Posterunek Policji w Łęknicy znajduje się przy ul. 1 – go maja 2a. Jednostka podlega Komendzie Powiatowej Policji w Żarach. Na terenie gminy działa także dzielnicowy, którego rejon obejmuje miasto Łęknica oraz część gminy Trzebiel.

Ochotnicza Straż Pożarna w Łęknicy to organizacja pożytku publicznego, która ma swoją siedzibę przy ul. Dworcowej 15A. Jednostka została zarejestrowana jako stowarzyszenie 10 czerwca 1967 roku. Natomiast 19 czerwca 1995 roku decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej OSP Łęknica została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostka prowadzi działalność w zakresie: gaszenia pożarów, działalności przeciwpożarowej oraz wykonuje działania wynikające z przepisów o ochronie przeciwpożarowej, a także prowadzi działalność gospodarczą w zakresie deratyzacji, dezynsekcji i wynajmu sali.

Od początku swego istnienia OSP w Łęknicy aktywnie uczestniczy w rutynowych działaniach pożarniczych jak i w działaniach społecznych na rzecz miasta. W podziękowaniu i uznaniu za działalność Rada Miejska w Łęknicy wybudowała i oddała w użyczenie jednostce remizę strażacką, która składa się z dwóch garaży, pomieszczeń socjalnych i sali z zapleczem kuchennym na pięćdziesiąt osób. Liczba członków OSP w Łęknicy to 18 druhów. Jednostka współpracuje z zagranicznymi strażami pożarnymi: Bad Muskau i Krauschwitz z Niemiec (od 1995 roku), Raspenava z Czech (od 1997 roku), Hejnice z Czech (od 2000 roku) i dzielnicą Monachium Haar z Niemiec (od 2002 roku). Współpraca ta polega na wymianie doświadczeń, spotkaniach towarzyskich, organizacji imprez o charakterze sportowym i sportowo – pożarniczym oraz na poznawaniu sprzętu strażackiego. Jednostka organizuje wiele cyklicznych imprez cieszących się dużą popularnością, m.in.: „Międzynarodowy Festyn Strażacki” czy „Zawody Strażackie”.

5. Podstawy gospodarcze gminy

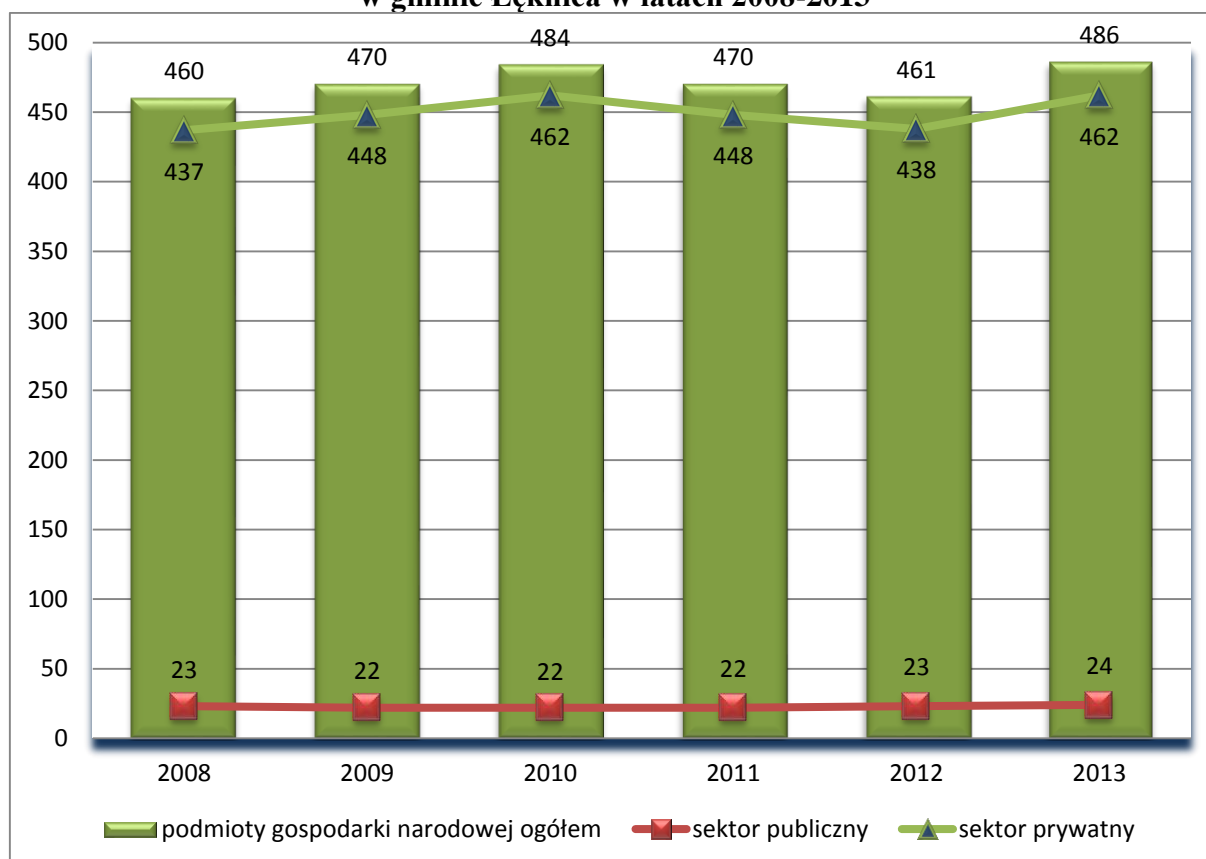
5.1. Zarejestrowane podmioty gospodarcze

Gmina jest ważnym ośrodkiem życia gospodarczego, w którym działają różne podmioty gospodarcze: przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe, handlowe, rolne, gospodarstwa

domowe i inne gospodarstwa. Mieszkańcy gminy poprzez pracę w tych przedsiębiorstwach tworzą dobra materialne i dzięki nim zaspokajają swoje potrzeby, a jednocześnie wpływają na rozwój gospodarczy gminy.

Według danych GUS w gminie Łęknica w 2013 roku zarejestrowanych było łącznie 486 podmiotów gospodarczych. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 5,4%. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie z roku na rok wzrasta, wyjątkiem były tylko lata 2011 i 2012, gdy wartość ta spadała w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,9% w roku 2011 i o 1,9% w roku kolejnym.

Rysunek 10 . Zarejestrowane podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Łęknica w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na powyższym wykresie zaprezentowano podmioty gospodarcze w gminie w latach 2008-2013 według sektorów własnościowych. Zdecydowanie najliczniejsza jest grupa podmiotów w sektorze prywatnym – 95,1% (462 podmioty), natomiast w sektorze publicznym – 4,95 (24 podmioty). Liczba podmiotów w sektorze publicznym w analizowanych latach pozostała na porównywalnym poziomie, różnice były bardzo nieznaczne – w 2008 roku takich

podmiotów było 23, natomiast pięć lat później on jeden więcej, czyli 24. Jeśli chodzi o sektor prywatny to liczba tych podmiotów jest zdecydowanie większa – w 2013 roku było ich 462, w porównaniu do 2008 roku wartość ta wzrosła o 5,7%.

Tabela 18. Podmioty gospodarcze w gminie Łęknica według sekcji i działów PKD 2007

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	Struktura podmiotów gospodarczych w 2013 (%)
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	2	2	1	1	0,2%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	7	8	9	8	6	1,2%
Sekcja E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1	1	0,2%
Sekcja F - Budownictwo	10	11	12	13	12	2,5%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	323	332	318	312	331	68,1%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	4	3	1	2	1	0,2%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20	20	17	17	22	4,5%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	1	1	1	2	1	0,2%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	8	7	7	6	1,2%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	51	50	50	49	50	10,3%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	3	3	3	3	0,6%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6	7	7	6	8	1,6%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	3	3	3	3	0,6%
Sekcja P - Edukacja	6	6	7	7	8	1,6%

Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6	7	9	8	8	1,6%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	3	4	5	5	1,0%
Sekcje S i T – Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	16	19	19	17	20	4,1%
Razem	470	484	470	461	486	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dane GUS, które przedstawiają szczegółowy podział według sekcji stwierdza się, że najwięcej podmiotów gospodarczych prowadzi działalność w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny) – 68,1%. Zdecydowanie mniej, ale stosunkowo dużo jest podmiotów prowadzących działalność w sekcji L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) – 10,3%; w sekcji I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) – 4,5% oraz w sekcjach S i T (pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników i produkujące wyroby oraz świadczące usługi) – 4,1%.

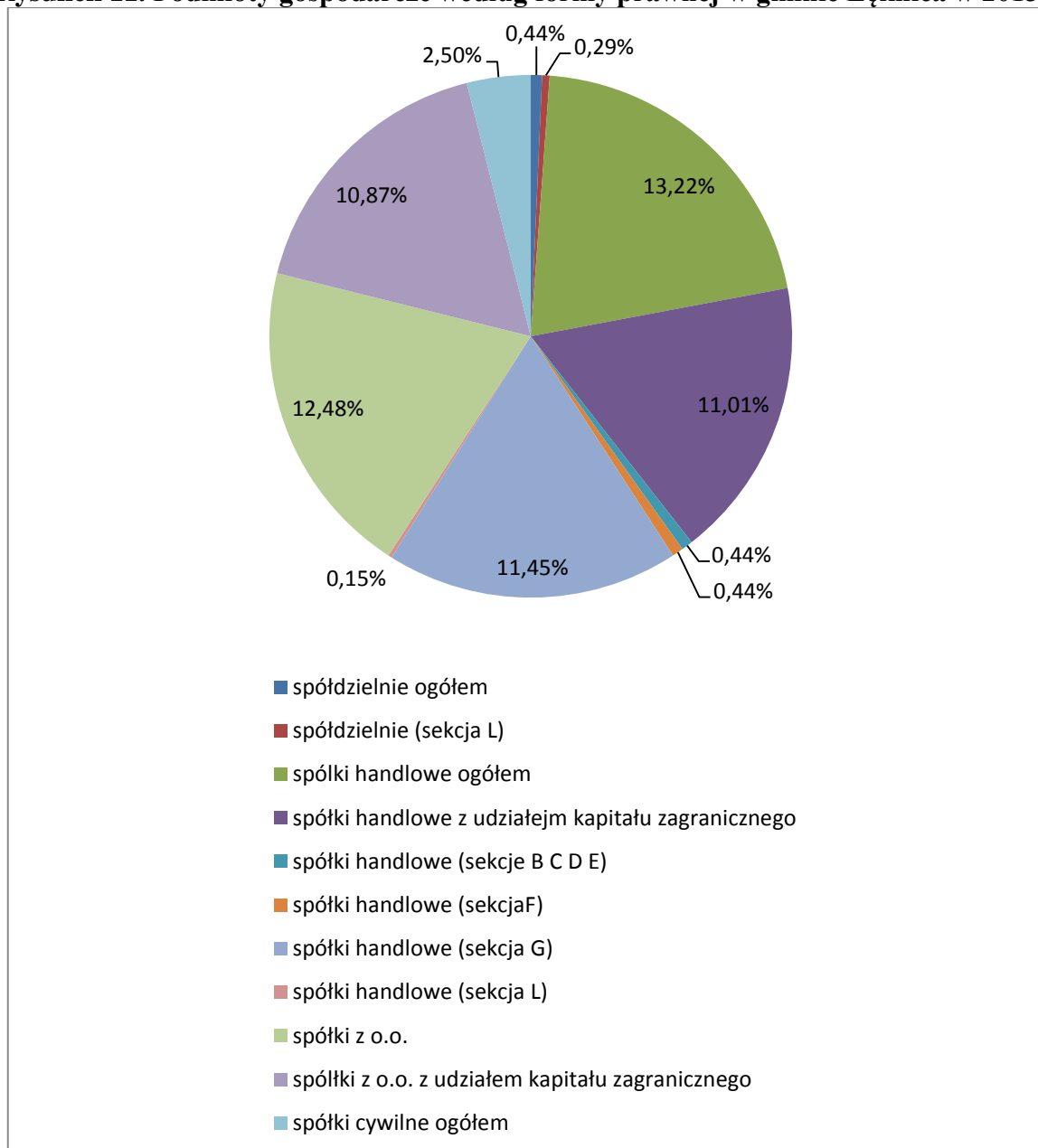
W badanym okresie (w 2013 roku w porównaniu z 2010 rokiem) w poszczególnych sekcjach liczba podmiotów niewiele się zmieniała, najczęściej były to zmiany jednostkowe. Zwiększyła się liczba podmiotów w sekcjach: G; S i T; F, I, N, P, Q i R. W sekcjach: E, J, M i O liczba podmiotów nie zmieniła się. Natomiast w sekcjach: A, C, H, K i L zanotowano spadek liczby podmiotów – największy w sekcji H - aż o 75%.

Najliczniejsza grupa podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Łęknica to małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników – aż 97,9%. Przedsiębiorstwa średniej wielkości, zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowią 1,6% ogólnej liczby przedsiębiorstw działających na terenie Łęknicy, natomiast duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 50 pracowników to zaledwie 0,4% ogólnej liczby przedsiębiorstw.

Na poniższym wykresie przedstawiono podmioty gospodarcze funkcjonujące w gminie Łęknica w 2013 roku według formy prawnej. Najwięcej działa spółek handlowych – 90, co stanowi 13,22% ogólnej liczby podmiotów. Nieco mniej działa spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – 85, co stanowi 12,48% ogólnej liczby podmiotów. Dość dużo

funkcjonuje również spółek handlowych oraz z ograniczoną odpowiedzialnością posiadających udział kapitału zagranicznego – stanowią one odpowiednio 11,01% i 10,87% ogólnej liczby podmiotów działających na terenie gminy Łęknica.

Rysunek 11. Podmioty gospodarcze według formy prawnej w gminie Łęknica w 2013 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.2. Rolnictwo

Na terenie gminy funkcjonuje 30 gospodarstw rolnych. Są to gospodarstwa indywidualne, które zajmują łącznie powierzchnię 20,21 ha.

Tabela 19. Użytkowanie gruntów w gminie Łęknica według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)
Użytki rolne ogółem	17,29
Użytki rolne w dobrej kulturze	0,00
Uprawy trwałe	0,00
Sady ogółem	0,00
Pozostałe użytki rolne	16,64
Pozostałe grunty	2,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku całkowita powierzchnia gruntów wynosi 20,21 ha, z czego 17,29 ha to ogólna powierzchnia użytków rolnych. Pozostałe użytki rolne zajmują powierzchnię 16,64 ha, a pozostałe grunty 2,92 ha. Na terenie gminy nie występują użytki rolne w dobrej kulturze, uprawy trwałe ani sady.

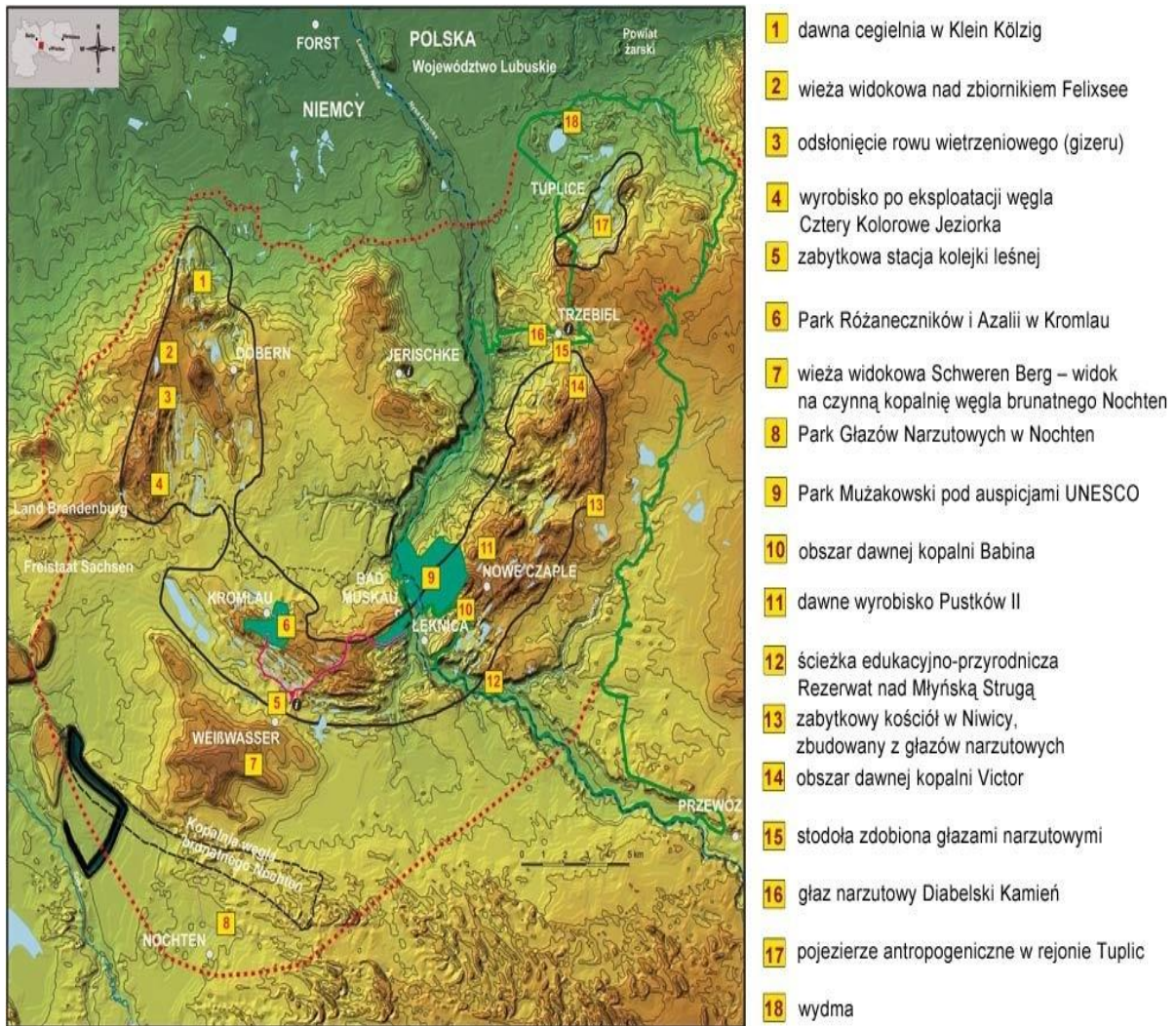
5.3. Turystyka i rekreacja

Położenie gminy Łęknica w strefie przygranicznej, w obrębie Łuku Mużakowa, przy zdecydowanej przewadze terenów leśnych (65,8% ogólnej powierzchni) sprawia, że obszar ten jest niezwykle atrakcyjnym terenem dla turystów, nie tylko z Polski, ale także z zagranicy. Bogactwo przyrody, atrakcje Parku Mużakowskiego, obecność pierwszego w Polsce międzynarodowego, polsko – niemieckiego Geoparku Łuk Mużakowa sprawiają, że odwiedzający ten region na pewno nie będą się tutaj nudzić.

Godną polecenia atrakcją turystyczną gminy jest Geopark Łuk Mużakowa. Znajdziemy w nim obszary o wysokich walorach przyrody nieożywionej, techniczne pozostałości po kopalni węgla brunatnego, ciekawe formy erozyjne, kolorowe jeziora i źródła. Warto zobaczyć także rowy wietrzeniowe, tzw. gizery, które powstały na skutek utleniania odsłaniających się warstw węgla brunatnego. Na tym obszarze zachowało się wiele cennych zabytków architektonicznych, szczególnie obiektów związanych z dawną kulturą łużycką.

Na terenie Geoparku widoczne są liczne ślady przemysłu wydobywczego, a najbardziej charakterystyczne jest występowanie antropogenicznych zbiorników wodnych. Tym co wyróżnia Geopark Łuk Mużakowa jest specyficzny krajobraz polodowcowy i pogórnicy.

Rysunek 12. Mapa Geoparku Łuk Mużakowa

Źródło: www.pgi.gov.pl

Znajdują się tu również parki ogrodowe, a jeden z nich to Park Mużakowski. Park został założony przez księcia Pucklera – obiekt jest wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO i stanowi przykład najwybitniejszych osiągnięć sztuki ogrodowej XIX-wiecznej Europy. Jako ciekawostkę można podać, że Park to jedyny w Europie przykład ścisłej współpracy dwóch różnych państw, które od wielu już lat wspólnie prowadzą prace na rzecz ochrony i konserwacji obiektu oraz przywrócenia mu dawnej świetności. Atutem Parku jest jego położenie geograficzne (leży na obszarze Łuku Mużakowskiego, czyli jednej z najpiękniejszych na świecie moren czołowych spiętrzonej pod naporem lodowca) i olbrzymie bogactwo flory i fauny. Na terenie parku można uprawiać aktywną turystykę rekreacyjną

(pieszą, rowerową, konną i kajakową) w różnych zakresach tematycznych: geoturystyka, ekoturystyka czy turystyka historyczno – kulturowa.

Istniejące szlaki i trasy rowerowe w okolicy Łęknicy pozwalają bliżej poznać jej piękną okolicę:

- Trasa nr 1 – szlak rowerowy Łęknica – Żary o długości 45 km oznaczony kolorem czerwonym. Trasa rozpoczyna się przy dworcu PKS w Łęknicy, następnie prowadzi do Parku Mużakowskiego (na jego terenie szlak oznakowany jest jako „Szlak doliny Nysy Łużyckiej”), a dalej wiedzie przez Żarki Wielkie, Buczyny, Gniewoszyce, Niwicę, Mieszków, Jędrzychowice, Olbrachtów oraz Zielony Las do Żar przy siedzibie PTTK. Na trasie można zobaczyć wiele cennych zabytków m.in: XVIII – wieczny kościół i plebanię w Żarkach Wielkich (miejsce urodzenia Gustava Fechnera twórcy psychologii doświadczalnej), jedyny prywatny w Polsce Skansen Budownictwa Łużyckiego w Buczynach, XIV – wieczny kościół w Niwicy, czy XIX – wieczny pałac w Mieszkowie.
- Trasa nr 2 – szlak rowerowy Łęknica – Jasień o długości 40 km. Trasa jest oznakowana kolorem czerwonym do Buczyn i kolorem niebieskim od „Głazu Krabata” do Jasienia. Szlak wiedzie od Łęknicy do Parku Mużakowskiego i dalej przez Żarki Wielkie do Kamienicy i Buczyn. Następnie prowadzi do Trzebiela, a potem przez Jagłowice i Chełmicę do Cielmowa i Tuplic. Dalej kierujemy się na północ przez Łazy do Grabówka i Nowej Roli, a następnie do Jasienia. Ciekawe miejsca na trasie to: Cielmowo (XIX – wieczna zabudowa i pozostałości parku podworskiego), Tuplice (XIV – wieczny kościół), Grabówek (kompleks rekreacyjno – wypoczynkowy).
- Trasa nr 3 – nieoznakowana o długości 42 km, wiedzie z Łęknicy przez Nowe Czaple, Wierzbiczin, Dobrochów, Staszów, Przewóz i Potok, następnie przez teren rezerwatu „Nad Młyńską Strugą” z powrotem do Łęknicy. Interesujące miejsca na trasie: Straszów (ruiny kościoła romańsko – gotyckiego), Przewóz (średniowieczne ruiny miejskie i Wieża Głodowa), teren rezerwatu przyrodniczo – leśnego „Nad Młyńską Strugą”.
- Trasa nr 4 – z Łęknicy przez Czaple, Dobrochów, Straszów do Przewozu. Następnie przekraczamy granicę na moście Przewóz – Podrosche i powrót do Łęknicy niemiecką stroną wzdłuż lewego brzegu Nysy Łużyckiej. Atrakcje turystyczne na trasie: punkty widokowe na skarpach nadbrzeżnych, w miejscowości Sagar (historyczne muzeum leśnictwa i rolnictwa).

- Trasa nr 5 – z Łęknicy prowadzi do pogranicza niemieckich landów Brandenburgii i Saksonii. Szlak wiedzie przez Most Podwójny w Parku Mużakowskim, dalej do Bad Muskau, potem do Gablenz i Kromlau. Następnie przez Klein Dubern i Gross Dubern docieramy do Schleife. Powrót trasą rowerową obok Weisswasser przez Bad Muskau głównym przejściem granicznym do Łęknicy. Warto zobaczyć na trasie: XVIII – wieczny kościół barokowy w Gablenz, park azalii i rododendronów w Kromlau, Centrum Kultury Serbskiej w Schleife.

6. Sytuacja finansowa gminy

Podstawą gospodarki finansowej gminy jest plan dochodów i wydatków uchwalany w formie uchwały budżetowej. Na jej podstawie gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. Budżet to podstawowy instrument zarządzania finansami gminy, który pozwala jednostce zaplanować jak rozdysonować dostępne środki finansowe.

Tabela 20. Dochody i wydatki budżetu gminy Łęknica w latach 2012 - 2013

Wyszczególnienie	2012	2013
Dochody	10 902 728	10 502 364
- w tym dochody bieżące	10 339 928	10 271 364
- dochody majątkowe	562 800	231 000
Wydatki	11 159 035	11 451 547
- w tym wydatki bieżące	10 603 935	10 646 347
- wydatki majątkowe	555 100	805 200
Deficyt/Nadwyżka	- 256 307	- 949 183

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Łęknicy

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII.260.2014 Rady Miejskiej w Łęknicy z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2014 rok po dokonaniu zmian budżet Gminy Łęknica na 2014 rok przedstawia się następująco:

- Dochody – 11 168 417zł (w tym dochody bieżące – 11 108 417zł; dochody majątkowe 60 000 zł);
- Wydatki – 12 838 286 zł (w tym wydatki bieżące – 11 426 786 zł; wydatki majątkowe – 1 411 500 zł).

Deficyt budżetowy wyniesie więc 1 669 869 zł i będzie to największy od kilku lat deficyt w budżecie gminy Łęknica. Zostanie on pokryty z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych i planowanego kredytu.

Dochody własne gminy uzależnione są od lokalnej sytuacji gospodarczej. Stanowią je bowiem wpływy z podatków i opłat, sprzedaży mienia komunalnego czy dzierżawy oraz wpływy z tytułu udziału w podatkach od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochody budżetu państwa. Wielkość dochodów własnych gminy (w szczególności wysoki udział w dochodach ogółem) świadczy o zamożności jednostki, a także o jej dużej samodzielności finansowej i niezależności od transferów z budżetu państwa. Niższe tempo przyrostu dochodów w porównaniu z wydatkami skutkuje narastającym deficytem budżetowym.

W poniższej tabeli zaprezentowano Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Łęknica na lata 2014 - 2017

Tabela 21. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Łęknica na lata 2014 - 2017

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017
Dochody ogółem w tym:	11 168 417,00	11 656 039,00	11 330 000,00	11 405 800,00
bieżące	11 108 417,00	11 197 039,00	11 270 000,00	11 345 800,00
majątkowe	60 000,00	459 000,00	60 000,00	60 000,00
w tym ze sprzedaży majątku	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Wydatki ogółem w tym:	12 838 286,00	11 245 039,00	11 330 000,00	11 404 800,00
wydatki bieżące w tym:	11 426 786,00	11 185 039,00	11 070 000,00	11 145 800,00
odsetki	25 000,00	50 000,00	0,00	0,00
z tytułu gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00	0,00
wydatki majątkowe	1 411 500,00	60 000,00	260 000,00	260 000,00
Wynik budżetowy	- 1 669 869,00	411 000,00	0,00	0,00
Przychody ogółem w tym:	1 873 869,00	0,00	0,00	0,00
nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	1 258 869,00	0,00	0,00	0,00
zaciągnięcie kredytów/pożyczek	615 000,00	0,00	0,00	0,00
wolne środki	0,00	0,00	0,00	0,00

inne	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozchody ogółem, w tym:	204 000,00	411 000,00	0,00	0,00
splata kredytów/pożyczek i wykup papierów wartościowych	204 000,00	411 000,00	0,00	0,00
w tym łączna kwota wyłączeń z limitu splaty zobowiązań o którym mowa w art. 243 ustawy	204 000,00	411 000,00	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy finansowe razem	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan zadłużenia na koniec okresu	411 000,00	0,00	0,00	0,00
Wskaźnik zadłużenie/dochody	3,68%	0,00%	0,00%	0,00%
Wskaźnik obsługi zadłużenia	2,05%	3,96%	0,00%	0,00%
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik splaty zobowiązań	6,53%	3,70%	1,78%	0,20%
Relacja planowanej łącznej kwoty splaty zobowiązań do dochodów	0,22%	0,43%	0,00%	0,00%
Spełnienie wskaźnika splaty z art. 243 u. f. p.	TAK	TAK	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 368.2014

Burmistrza Łęknicy z dnia 16 czerwca 2014 roku

Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, jeżeli jego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym: splat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz splat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Jak pokazują dane zamieszczone w powyższej tabeli w przypadku Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łęknica, relacja planowanej łącznej kwoty splaty zobowiązań do

dochodów w każdym roku przyjmuje wartość niższą niż wartość dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego zgodnie za zapisami art. 243 ustawy o finansach publicznych. Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów w każdym roku prognozowanego okresu odznacza się dużo niższymi wartościami niż dopuszczalna wartość wskaźnika spłaty zobowiązań, co wskazuje na duże możliwości Gminy w finansowaniu przyszłych inwestycji. Jest to niezwykle istotne z punktu widzenia możliwości realizacji celów niniejszej Strategii.

Gmina Łęknica w ubiegłych latach zrealizowała szereg inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, co przedstawiają dane w poniższej tabeli.

Tabela 22. Zrealizowane inwestycje w gminie Łęknica dofinansowane z funduszy pomocowych UE w latach 2007-2010

Fundusz	Nazwa projektu	Zakres projektu	Koszt całkowity	Kwota dofinansowania	Okres realizacji
EFRR	Modernizacja infrastruktury ochrony środowiska w ciągu ul. Dworcowej i części ul. T.Kościuszki w Łęknicy	Budowa sieci kanalizacyjnej, sanitarnej, deszczowej i modernizacja wodociągu ul. Dworcowej i części ul. Kościuszki	9 287 220,58 zł	1 820 366,73 zł	20.09.2006-13.09.2007
EFRR	Projekt „Poznajemy się przez sport”	Budowa wielofunkcyjnego boiska do realizacji transgranicznych imprez sportowych (realizacja nie rozpoczęta)	144 699,73 euro	-----	2011-2013
EFRRROW	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców Łęknicy oraz rozwijanie infrastruktury turystycznej poprzez rozbudowę placu zabaw przy ul. Polnej w Łęknicy	Rozbudowa placu zabaw przy ul. Polnej	31 788 zł	22 251,60 zł	2011-2012
EFRRROW	Rozwijanie infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	Remont siłowni gminnej	53 956,42 zł	28 956,42 zł	2011-2012

	oraz rozwijanie tożsamości lokalnej poprzez remont siłowni gminnej				
EFRROW	„Odnowienie placu parkingowego i chodników na Pl. Pokoju w Łęknicy jako obszaru o szczególnym znaczeniu funkcjonalno-przestrzennym”	Odnowienie placu parkingowego i chodników na Placu Pokoju	101 825,52 zł	66 227,84 zł	2013

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łęknicy

III. Analiza SWOT

Zestawienie mocnych i słabych stron gminy oraz wskazanie szans i zagrożeń rozwojowych to klasyczne narzędzie stosowane od wielu lat w analizie strategicznej. Zjawiska ograniczające możliwość rozwoju gminy to słabe strony, natomiast obszary, w których podejmowane działania są skuteczne i przynoszą zamierzone efekty to mocne strony gminy.

Analiza SWOT kończy część diagnostyczną strategii, która zawiera ocenę stanu istniejącego jednostki samorządowej, jednocześnie łącząc ją z częścią planowania strategicznego. Pozwala ona na zebranie i uporządkowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy, ale także wskazuje na istniejące bariery. Aby uzyskać jasną analizę mocne i słabe strony traktuje się jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, natomiast szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, które znajdują się w bliższym i dalszym otoczeniu gminy. Tak uporządkowany opis sytuacji stanowi podstawę do formułowania celów strategicznych i operacyjnych gminy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1) Korzystne położenie geograficzne (obszar przygraniczny) 2) Bogate zasoby przyrodnicze 3) Wysoka lesistość 4) Dobre położenie komunikacyjne 5) Wybudowana obwodnica 6) Dobrze działające kluby sportowe 7) Położenie znacznej części gminy na obszarach objętych ochroną 8) Czyste środowisko naturalne 9) Atrakcje turystyczne (Park Mużakowski, Geopark „Łuk Mużakowa”) 10) Sieć szybkiego Internetu na całym obszarze gminy 11) Funkcjonowanie na terenie gminy Posterunku Policji i OSP 12) Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych w szkole 13) Realizacja przez placówki oświatowe programów prozdrowotnych 14) Duża liczba imprez kulturalnych 15) Wysoki stopień skanalizowania gminy 16) Posiadanie składowiska odpadów 17) Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Brak gazyfikacji w gminie 2) Występowanie patologii społecznych 3) Brak Domu Pomocy Społecznej 4) Brak dobrze rozwiniętej infrastruktury turystycznej 5) Niewystarczająca infrastruktura mieszkalnictwa socjalnego 6) Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej 7) Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sportowo - rekreacyjna 8) Niska aktywność społeczeństwa obywatelskiego 9) Niski poziom aktywności i integracji mieszkańców gminy 10) Ciągłe rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej

<ul style="list-style-type: none"> 18) Rozwój turystyki (budowa ścieżek rowerowych, budowa hoteli) 19) Stworzenie spójnej oferty turystycznej gminy 20) Przygotowanie i promocja oferty inwestycyjnej gminy 21) Profesjonalna, konsekwentna promocja gminy 22) Rozwój i rozbudowa zaplecza dla rekreacji i turystyki 23) Edukacja ekologiczna społeczeństwa 	<p>11) Niedostateczna promocja walorów gminy</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> 1) Budowa sieci gazociągowej 2) Możliwość korzystania z funduszy europejskich przeznaczonych na wsparcie innowacji oraz rozwój gospodarczy w okresie 2014-2020 3) Integracja Polski z UE (otwarte granice, fundusze strukturalne) 4) Rozwój stosunków gospodarczych, kulturalnych i turystycznych Polski z Niemcami 5) Wykorzystanie wsparcia unijnego do realizacji projektów promujących potencjał turystyczny gminy 6) Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Niemcami 7) Trendy w turystyce światowej związane z aktywnym wypoczynkiem i ekoturystyką 8) Rozwój usług w strefie przygranicznej 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Niekorzystne zmiany demograficzne (postępujące starzenie się społeczeństwa) 2) Emigracja zdolnej i wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy 3) Spadek tempa wzrostu gospodarczego Polski 4) Narastające problemy ekonomiczne i społeczne w kraju

IV. Elementy strategii

4.1. Wizja gminy

Wizja to niezwykle istotny element strategii rozwoju lokalnego, leży bowiem u jej podstaw i znacząco wpływa na sprawność jej formułowania i wdrażania.

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego będzie dążyć cała wspólnota samorządowa, zarówno władze lokalne jak i ich partnerzy oraz mieszkańcy, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego oraz szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Zatem wizja określa jak będzie w przyszłości wyglądała gmina, gdy osiągnie zaplanowane cele i kierunki działań.

**GMINA ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE DZIĘKI EFEKTYWNEMU
WYKORZYSTANIU SWOJEJ LOKALIZACJI
ORAZ BOGATYCH ZASOBÓW NATURALNYCH I KULTUROWYCH.
LICZNE ATUTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
I ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA STWARZAJĄ
KORZYSTNE WARUNKI DO ZAMIESZKANIA I ROZWOJU
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.**

4.2. Misja gminy

Misja rozwoju gminy wskazuje na cel nadrzędny, do jakiego należy dążyć realizując poszczególne elementy strategii. Misja zwykle formułowana jest w sposób ogólny i adresowana do ogółu mieszkańców zamieszkujących daną jednostkę samorządu terytorialnego.

**OSIĄGNIĘCIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY ATRAKCYJNEJ
TURYSTYCZNIE I EKONOMICZNIE DZIĘKI OPTYMALNEMU
WYKORZYSTANIU BOGATYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH ORAZ
POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO I LUDZKIEGO GMINY DLA STWORZENIA
ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI ŻYCIA**

4.3. Cele strategiczne

Cele strategiczne są określonymi, konkretnymi punktami w strategii rozwoju. Odzwierciedlają one konkretne warunki zewnętrzne i wewnętrzne możliwości rozwojowych jednostki.

Cele rozwoju gminy Łęknica sformułowano w oparciu o następujące generalne zasady: cele wskazują strategiczne kierunki rozwoju gminy (odpowiadając na pytania co gmina chce osiągnąć i do czego zmierza); cele wyznaczają zakres strategicznych programów i zadań realizacyjnych, mają wpływ na koncentrację zasobów finansowych na realizację określonych zadań, pomagają w monitorowaniu i kontroli realizacji zaplanowanych przedsięwzięć oraz oceny osiągniętych efektów.

Cele rozwoju gminy Łęknica sformułowane poniżej wynikają z następujących przesłanek:

- wykorzystania szans rozwojowych wynikających z położenia geograficznego gminy przygranicznego,
- wzmocnienia i pełnego wykorzystywania silnych stron dla dalszego rozwoju gminy,
- konieczności eliminowania słabych stron lub chociażby łagodzenie ich negatywnych skutków dla mieszkańców, gospodarki lokalnej czy środowiska przyrodniczego,

- tworzenia odpowiednich warunków do zaspokajania różnych potrzeb gospodarczych i społecznych w przyszłości,
- konieczności systematycznej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju gminy,
- możliwości wykorzystania środków finansowych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej na współfinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych.

Poniższe cele i zadania zostały sformułowane w taki sposób, aby były możliwe do zrealizowania w planowanym czasie, z uwzględnieniem przewidywanych dochodów gminy oraz możliwości pozyskania środków pozabudżetowych.

CEL GŁÓWNY

POLEPSZENIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW **W OPARCIU O TRANSGRANICZNY CHARAKTER MIASTA** **POPURZEC WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO** **I GOSPODARCZEGO**

Cel główny zostanie zrealizowany poprzez poniższe cele strategiczne i operacyjne, które zostały podzielone na pięć obszarów tematycznych:

- SPOŁECZNOŚĆ,
- PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA,
- GOSPODARKA I TURYSTYKA,
- ŚRODOWISKO,
- WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA.

DRZEWO CELÓW

Spoleczność

1. Poprawa warunków życia oraz integracja lokalnej społeczności

- 1.1. Poprawa stanu infrastruktury społecznej
- 1.2. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy
- 1.3. Działania zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego
- 1.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego
- 1.5. Promocja działań na rzecz aktywizacji i integracji społecznej

Przestrzeń i infrastruktura

2. Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna podstawą funkcjonowania gminy

- 2.1. Modernizacja infrastruktury technicznej (w tym poprawa stanu infrastruktury drogowej oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej)
- 2.2. Wspieranie działań w zakresie renowacji i ochrony obiektów zabytkowych
- 2.3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo -rekreacyjnej
- 2.4. Remonty i modernizacja mieszkań komunalnych i socjalnych
- 2.5. Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy

Gospodarka i turystyka

3. Wzmocnienie potencjału turystycznego i gospodarczego jako filarów dalszego rozwoju gminy

- 3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej
- 3.2. Skuteczne wykorzystanie zasobów przyrody do rozwoju turystyki
- 3.3. Stworzenie zintegrowanego systemu promocji turystycznej i gospodarczej gminy
- 3.4. Promocja dziedzictwa kulturowego
- 3.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- 3.6. Wzrost przedsiębiorczości

Środowisko

4. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego

- 4.1. Zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska
- 4.2. Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego
- 4.3. Efektywne gospodarowanie energią oraz promocja odnawialnych źródeł energii
- 4.4. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami
- 4.5. Promocja ochrony środowiska i postaw proekologicznych

Współpraca transgraniczna

5. Rozwój współpracy transgranicznej

- 5.1. Intensyfikacja współpracy Łęknica - Bad Muskau
- 5.2. Rozwój miasta w opraciu o transgraniczne oddziaływanie Saksonii i Brandenburgii

SPOŁECZNOŚĆ

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia oraz integracja lokalnej społeczności

Cele operacyjne:

1.1. Poprawa stanu infrastruktury społecznej:

- rozwój i doposażenie bazy oświatowej,
- systematyczna modernizacja budynków dydaktycznych (m.in. budynku przedszkolnego),
- wspieranie tworzenia programu zajęć pozalekcyjnych rozwijających wiedzę i umiejętności,
- organizacja pomocy stypendialnej dla najzdolniejszych uczniów,
- wspieranie procesu edukacji przedszkolnej,
- ciągle i systematyczne doskonalenie kadry oświatowej.

1.2. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

- monitorowanie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy i preferowanych kierunków kształcenia zawodowego,
- wspieranie organizacji kursów zawodowych oraz innych form kształcenia ustawicznego,
- wsparcie dla organizacji kursów językowych,
- współpraca z PUP w zakresie organizacji staży, prac użytecznych społecznie, prac interwencyjnych,
- system zachęt i ulg dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy,
- wspieranie przedsiębiorców i osób rozpoczynających działalność gospodarczą,
- wspieranie działań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych,
- promowanie samozatrudnienia oraz możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

1.3. Działania zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego

- wsparcie i aktywizacja dla osób starszych i niezaradnych życiowo,
- pomoc osobom niepełnosprawnym,
- kreowanie właściwych postaw wobec osób starszych i niepełnosprawnych,
- stworzenie warunków do rozwoju kształcenia ustawicznego mieszkańców,
- kreowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom w różnym wieku,
- organizowanie wsparcia na rzecz osób z problemami uzależnień (wsparcie dla uruchomienia oddziału pomocy terapeutycznej),
- kontynuacja programów wspierających rodziny wielodzietne,
- wspieranie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem,
- doskonalenie systemu pomocy społecznej,

- monitorowanie patologii społecznych w gminie.

1.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego

- rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego gminy,
- wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- działania informacyjno - edukacyjne w obszarze bezpieczeństwa publicznego,
- udzielanie wsparcia dla OSP,
- wsparcie dla rozszerzenia działań prewencyjnych jednostek bezpieczeństwa,
- współpraca między jednostkami bezpieczeństwa w gminie i powiecie,
- realizacja programów w zakresie bezpieczeństwa dzieci na drogach i w szkołach.

1.5. Promocja działań na rzecz aktywizacji i integracji społecznej

- organizacja imprez sprzyjających integracji osób z różnych grup wiekowych,
- wspieranie działalności organizacji społecznych,
- wspieranie działalności liderów lokalnych oraz grup aktywności społecznej,
- wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej oraz organizacji społecznych,
- wsparcie działalności organizacji pozarządowych (np. przez udostępnienie własnych zasobów lokalowych),
- zapewnienie miejsc noclegowych dla osób bezdomnych,
- promowanie wolontariatu i aktywności społecznej.

PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA

Cel strategiczny 2. Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna podstawa sprawnego funkcjonowania gminy

Cele operacyjne:

2.1. Modernizacja infrastruktury technicznej (w tym poprawa stanu infrastruktury drogowej oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej)

- podjęcie działań na rzecz gazyfikacji obszaru gminy (m.in. przez nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami w celu uruchomienia gazociągu),
- aplikowanie o dostępne dla jednostek samorządowych środki finansowe wspomagające rozwój infrastruktury technicznej,
- systematyczna poprawa stanu technicznego dróg gminnych,
- współpraca z zarządcami dróg powiatowych i wojewódzkich w celu poprawy stanu technicznego dróg na terenie gminy,
- poprawa stanu infrastruktury okołodrogowej (m.in. chodników),

- budowa parkingów (min. parking przy Parku Mużakowskim),
- budowa dróg dojazdowych (m.in. drogi łącznika między ul. Żurawską i Polną),
- wprowadzenie właściwych i czytelnych oznakowań drogowych,
- modernizacja stacji uzdatniania wody,
- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- dokończenie budowy sieci wodno - kanalizacyjnej,
- rozbudowa sieci wodociągowej.

2.2. Wspieranie działań w zakresie renowacji i ochrony obiektów zabytkowych

- sporządzenie i realizacja programu opieki nad zabytkami gminnymi,
- pozyskiwanie środków finansowych na renowację zabytkowych obiektów,
- współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony obiektów zabytkowych,
- poprawa stanu zabytków znajdujących się na terenie gminy,
- podejmowanie działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności zabytków,
- podejmowanie wspólnych działań z właścicielami zabytków w celu zwiększenia ochrony nad nimi.

2.3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej

- wsparcie dla budowy hali sportowo - widowiskowej,
- pozyskanie środków finansowych na funkcjonowanie hali sportowo - widowiskowej,
- systematyczna modernizacja oraz doposażenie istniejących boisk sportowych i sal gimnastycznych,
- ustalenie spójnej polityki oznaczenia szlaków i atrakcji rekreacyjnych,
- zagospodarowanie terenu wokół OKSiR,
- budowa zorganizowanych miejsc wypoczynku (np. kąpieliska),
- wsparcie dla rozwoju terenów zielonych (ściśła współpraca z zarządami tych terenów, m.in. Lasy Państwowe).

2.4. Remonty i modernizacja mieszkań socjalnych i komunalnych

- realizacja przedsięwzięć w zakresie remontów/modernizacji lokali komunalnych i socjalnych w ramach dostępnych programów wsparcia finansowego,
- przeprowadzanie termomodernizacji budynków w których znajdują się mieszkania socjalne i komunalne – zwiększanie ich efektywności energetycznej;
- poprawa warunków mieszkaniowych.

2.5. Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy

- dbałość o centrum miasta, zwiększanie jego estetyki,
- porządkowanie przestrzeni miejskiej i zabudowy,
- zachęcanie mieszkańców do dbałości o estetykę własnych posesji,
- wspomaganie urządzania i utrzymywania terenów zieleni,
- przestrzeganie regulaminu utrzymania porządku i czystości w gminie.

GOSPODARKA I TURYSTYKA

Cel strategiczny 3. Wzmocnienie potencjału turystycznego i gospodarczego jako filarów dalszego rozwoju gminy

Cele operacyjne:

3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej

- budowa i modernizacja szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych,
- budowa pól namiotowych i campingów,
- rozwój bazy gastronomicznej i hotelowej na terenie gminy,
- rozwój usług okołoturystycznych,
- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów i obiektów służących ruchowi turystycznemu,
- rozwój organizacji działających na rzecz turystyki,
- rozwijanie współpracy z sąsiednimi gminami dla rozwoju turystyki,
- rozwój informacji turystycznej poza granicami gminy,
- odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych,
- oznakowanie pomników przyrody,
- usuwanie barier w turystyce osób niepełnosprawnych.

3.2. Skuteczne wykorzystanie zasobów przyrody do rozwoju turystyki

- dbałość o istniejące szlaki turystyczne,
- wyznaczanie nowych szlaków turystycznych z uwzględnieniem miejsc atrakcyjnych przyrodniczo,- zwiększanie atrakcyjności rekreacyjnej i turystycznej gminy,
- wykorzystanie atrakcji gminnych dla rozwoju turystyki,
- wykreowanie nowych oraz opisanie istniejących atrakcji i produktów turystycznych gminy,
- wyeksponowanie walorów przyrodniczych gminy,
- wykorzystanie turystyczne obszarów leśnych,

- odbudowa infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej i wykorzystanie rezerwatu "Nad Młyńską Strugą",
- współpraca z organizacjami działającymi w zakresie turystyki (m.in. "Stowarzyszenie Geopark Łuk Mużakowa"),
- efektywna promocja oferty turystycznej gminy.

3.3. Stworzenie zintegrowanego systemu promocji turystycznej i gospodarczej gminy

- współpraca z podmiotami realizującymi usługi turystyczne na terenie gminy i z gmin sąsiednich w zakresie promocji turystycznej regionu,
- bezpośrednie spotkania z potencjalnymi inwestorami na targach inwestycyjnych,
- utworzenie i promocja produktów turystycznych,
- opracowanie pakietu materiałów promocyjnych i reklamowych o gminie w formie folderów, gadżetów itp.,
- wydawnictwa promocyjne podmiotów branży turystycznej,
- organizowanie stałych kampanii promocyjnych z wykorzystaniem lokalnych mediów,
- uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych targach oraz imprezach promocyjno - handlowych
- inicjowanie międzynarodowej współpracy w zakresie wspólnej promocji turystyki,
- aplikowanie o zewnętrzne środki finansowe wspomagające rozwój turystyki.

3.4. Promocja dziedzictwa kulturowego

- rozbudowa i doposażenie obiektów infrastruktury kulturalnej,
- organizacja i promocja imprez kulturalnych o znaczeniu ponadlokalnym,
- zwiększenie dostępu do kultury,
- remont i systematyczna modernizacja OKSiR,
- upowszechnianie i zwiększenie obecności kultury lokalnej w życiu społeczności lokalnej,
- wspieranie działalności instytucji kulturalnych,
- wspieranie lokalnego folkloru (m.in. przez propagowanie działalności zespołów ludowych),
- pozyskiwanie środków pozabudżetowych na zwiększenie atrakcyjności kulturowej,
- wsparcie finansowe i organizacyjne oddolnych inicjatyw kulturalnych,
- modernizacja gminnych obiektów pełniących funkcje kulturalne,
- budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi kultury (muszla koncertowa),
- działalność promocyjna mająca na celu zwiększenie stopnia znajomości atrakcji kulturowych regionu.

3.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

- uzbrojenie terenów pod inwestycje (m.in. przy ul. Polnej na os. Łużyckim)
- zagospodarowanie wolnych działek,
- określenie zasad i form udostępniania terenów inwestycyjnych,
- weryfikacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- prowadzenie aktywnej działalności mającej na celu pozyskiwanie inwestorów,
- rozwój bazy informacji o ofertach inwestycyjnych,
- budowa wizerunku i promocja oferty inwestycyjnej gminy.

3.6. Wzrost przedsiębiorczości

- przeprowadzanie kampanii informacyjnych na temat szkoleń dla przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych,
- wdrożenie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców,
- rozwój zintegrowanej ofert usług skierowanych do biznesu,
- wspieranie programów dotyczących kształtowania postaw przedsiębiorczych,
- wsparcie mikro i małych przedsiębiorców podejmujących i rozwijających działalność gospodarczą.

ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 4. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

4.1. Zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska

- wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz pomoc w uzyskaniu dofinansowania na ten cel,
- zapobieganie powstawania nielegalnych wysypisk śmieci,
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- wprowadzenie skutecznego systemu sankcji za zanieczyszczanie środowiska naturalnego,
- ochrona przed niepożądanymi inwestycjami,
- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- działania zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

4.2. Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego

- melioracja gruntów,
- budowa i systematyczna modernizacja wałów przeciwpowodziowych,

- wykaszanie rowów,
- wsparcie dla zagospodarowania terenów wokół zbiorników,
- budowa połączenia rowerowego Parku Mużakowskiego, geościeżki,
- zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnej społeczności,
- organizacja akcji sprzątania świata,
- oznakowanie cennych przyrodniczo obiektów i terenów.

4.3. Efektywne gospodarowanie energią oraz promocja odnawialnych źródeł energii

- wsparcie dla termomodernizacji budynków oraz montażu odnawialnych źródeł energii,
- montaż energooszczędnego oświetlenia do oświetlenia dróg
- promocja odnawialnych źródeł energii,
- promocja dystrybucji odnawialnych źródeł energii.

4.4. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami

- respektowanie zasad gospodarki odpadami zgodnie z nowymi przepisami,
- zagospodarowanie terenu po byłym składowisku odpadów,
- rekultywacja wysypiska śmieci przy ul. Kościuszki,
- edukacja mieszkańców w zakresie selektywnego gromadzenia odpadów,
- kontrola przedsiębiorstw w zakresie prowadzonej gospodarki odpadami,
- likwidacja nielegalnych składowisk śmieci.

4.5. Promocja ochrony środowiska i postaw proekologicznych

- realizacja ekologicznych kampanii edukacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez organizację imprez, szkoleń,
- wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć proekologicznych,
- wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych, które stosują technologie przyjazne środowisku,
- propagowanie ekologicznych źródeł energii do ogrzewania budynków.

WSPÓLPRACA TRANSGRANICZNA

Cel strategiczny 5. Rozwój współpracy transgranicznej

Cele operacyjne:

5.1 Intensyfikacja współpracy Łęknica-Bad Muskau

- umacnianie współpracy zagranicznej,
- wykorzystanie możliwości ubiegania się o środki finansowe w ramach Partnerstwa,
- efektywna wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami,

- aktywny udział w życiu wydarzeniach kulturalnych odbywających się w Badu Muskau,
- propagowanie doświadczeń zagranicznego samorządu,
- promocja Łęknicy na arenie międzynarodowej,
- wykorzystanie potencjału turystycznego miasta w oparciu o współpracę Łęknica-Bad Muskau,
- wymiany międzyszkolne,
- zwiększenie otwartości miasta na podejmowanie nowych inicjatyw,
- zwiększenie integracji pomiędzy mieszkańcami dwumiasta Łęknica-Bad Muskau,
- włączenie we współpracę jak największą liczbę mieszkańców miast,

5.2 Rozwój miasta w oparciu o transgraniczne oddziaływanie Saksonii i Brandenburgii

- zwiększenie zaangażowania lokalnych podmiotów we współpracę,
- przeniesienie dobrych praktyk zagranicznych na grunty lokalne,
- ukształtowanie kontaktów kulturalnych, naukowych, a także gospodarczych,
- kreowanie pozytywnego wizerunku miasta,
- wymiana doświadczeń z zakresu planowanie rozwoju miasta,
- wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju gospodarczego,
- rozwój turystyki poprzez wykorzystanie korzystnego położenia i zasobów środowiska kulturowego, a przede wszystkim przyrodniczego,

V. Nawiązanie do dokumentów strategicznych wyższego szczebla

Sformułowana wcześniej w niniejszym dokumencie wizja oraz misja gminy, a także cele strategiczne i operacyjne muszą być zgodne z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla o charakterze międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Strategia Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014-2022 wpisuje się w założenia następujących dokumentów:

- "Średniookresowa Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Europa 2020",
- "Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r.",
- "Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie" (KSRR),
- "Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020",
- "Strategia Rozwoju Powiatu Żarskiego'.

1. "Średniookresowa Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Europa 2020"

Strategia Europa 2020 powstała, aby kontynent jak najszybciej wyszedł z kryzysu i stworzył warunki do powstania konkurencyjnej gospodarki z wyższym poziomem zatrudnienia. Jej celem jest osiągnięcie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczanie ubóstwa.

W strategii wyznaczono pięć dalekosiężnych celów:

- zatrudnienie - wskaźnik zatrudnienia na poziomie 75 %,
- badania i rozwój - 3% PKB UE przeznaczane na poprawę warunków prowadzenia działalności badawczo - rozwojowej,
- zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii - ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20%,
- edukacja - podniesienie poziomu kształcenia poprzez zmniejszenie odsetka uczniów przedwcześnie kończących naukę poniżej 10% oraz zwiększenie do 40% odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie,
- walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym - założenie zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 20 mln obywateli.

Powyższe cele są przekładane na cele krajowe w taki sposób, aby każde z państw członkowskich mogło kontrolować postępy ich realizacji. Są to wspólne cele, które będą realizowane poprzez szereg działań podejmowanych zarówno przez UE jak i przez państwa członkowskie.

Wyżej wymienione cele są ze sobą powiązane i uzupełniają się wzajemnie, gdyż poprawa sytuacji w sferze edukacji spowoduje ograniczenie bezrobocia i ubóstwa, a większy nacisk na badania i innowacje w gospodarce przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy, natomiast inwestycje w czyste technologie spowodują skuteczniejszą walkę ze zmianami klimatu.

Strategia Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014 - 2022 również zakłada zwiększenie poziomu zatrudnienia na swoim obszarze, zwiększenie udziału energii odnawialnej w ogólnej ilości zużytej energii, inwestycje w oświatę i walkę z ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym wśród lokalnej społeczności.

2. "Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r. Trzecia fala nowoczesności"

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju to dokument określający główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno - gospodarczego kraju z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju w perspektywie do 2030 roku. Jej celem jest poprawa jakości życia Polaków. Trzecia fala nowoczesności oznacza łączenie modernizacji, innowacji oraz impetu cyfrowego z poprawą jakości życia i skokiem cywilizacyjnym, jaki musi stać się udziałem naszego kraju do 2030 roku, abyśmy uniknęli zagrożenia peryferyzacją.

Osiągnięcie celu kluczowego będzie możliwe tylko dzięki trzem filarom zadaniowym:

- innowacyjności,
- terytorialnie zrównoważonemu rozwojowi,
- efektywności.

Głównym celem tego dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków mierzona wskaźnikami jakościowymi oraz wartością i tempem wzrostu PKB w Polsce. W dokumencie zawarto trzy obszary strategiczne, które zostały podzielone na osiem części. Są to:

I. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki

1. Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna - zagadnienia związane z pobudzaniem innowacyjności, efektywności gospodarki i kreatywności ludzi. Przede wszystkim dotyczą edukacji - od przedszkolnej po szkolnictwo wyższe i procesy ustawicznego kształcenia.

2. Polska Cyfrowa - zagadnienia związane z przyspieszeniem w Polsce przemian technologicznych. Chodzi tu o inwestycje strukturalne w szerokopasmowy Internet zwiększający szanse obszarów peryferyjnych kraju.
3. Kapitał ludzki - interwencje powiązane z systemem ochrony zdrowia oraz edukacją i transferem absolwentów na rynek pracy oraz z aktywnością zawodową.
4. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko - działania związane z inwestycjami energetycznymi oraz szerszym wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii i dbałość o stan środowiska w Polsce.

II. Równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski

5. Rozwój terytorialny - polityka regionalna koncentruje się w zrównoważony sposób na wyrównywaniu szans rozwojowych poprzez rozwijanie potencjałów rozwojowych obszarów oraz na stymulowaniu wzrostu biegunów wzrostu i zwiększaniu stopnia dyfuzji.
6. Transport - działania związane z zwiększeniem dostępności transportowej i nasyceniem infrastrukturą w Polsce (drogi, koleje, lotniska).

III. Efektywność i sprawność państwa

7. Kapitał społeczny - zagadnienia związane ze wzrostem społecznego kapitału rozwoju. Przede wszystkim dotyczą one poprawy jakości kompetencji społecznych i obywatelskich Polaków, wzrostu aktywności i partycypacji obywatelskiej oraz aktywności kulturalnej.
8. Sprawne państwo - działania dotyczące efektywności administracji, wymiaru sprawiedliwości oraz stabilności i spójności stanowionego prawa.

Zgodnie z założeniami strategii Polska ma posiadać konkurencyjną i efektywną gospodarkę z wieloma nowymi miejscami pracy, a pracownicy cechujący się kreatywnością, otwartością na zmiany i dobrym wykształceniem będą decydować o przewadze polskich firm na ogóln światowych rynkach. Również Strategia Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014 -2022 w swoich założeniach będzie dążyć do stworzenia nowych miejsc pracy na swoim terenie oraz podniesienia kwalifikacji lokalnej społeczności.

3. "Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie" (KSRR)

To dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno - gospodarczego kraju. Określa on cele i priorytety rozwoju Polski w wymiarze terytorialnym, zasady i instrumenty polityki regionalnej, nową rolę regionów w ramach polityki regionalnej oraz koordynację działań podejmowanych przez poszczególne resorty.

Celem strategicznym KSRR jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwojowych kraju, tj. wzrostu zatrudnienia i spójności w długookresowym horyzoncie czasowym.

Rozwinięciem celu strategicznego są trzy cele szczegółowe:

- I. Wspomaganie Wzrostu Konkurencyjności Regionów.
- II. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych.
- III. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych uwarunkowanych terytorialnie.

Realizacja zadań przewidzianych w strategii ma doprowadzić do większej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zmniejszenia dystansu rozwojowego w stosunku do pozostałych regionów UE, silnej konkurencyjności i innowacyjności, skuteczności, efektywności i partnerstwa w realizacji celów rozwojowych, bezpieczeństwa ekologicznego oraz wysokiego poziomu skuteczności ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych.

Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju strategia ta zajmuje ważne miejsce. Zgodnie z jej założeniami do procesu planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- wykorzystanie wewnętrznych zasobów regionów,
- tworzenie wieloletnich i zdecentralizowanych polityk rozwojowych,
- finansowanie wyselekcjonowanych inwestycji,
- wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną,
- zróżnicowane podejście do różnych typów regionów.

Powyższe wytyczne stanowią ważną wskazówkę dla gmin podczas planowania polityki rozwoju. KSRR postuluje, by w procesie zarządzania strategiami rozwoju tworzyć i utrzymywać szerokie partnerstwa między instytucjami publicznymi a społeczeństwem obywatelskim dla zapewnienia skutecznego i wielopoziomowego systemu zarządzania polityką rozwoju.

4. "Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020"

To najważniejszy dokument samorządu województwa, określający kierunki rozwoju regionalnego i wskazujący obszary szczególnej interwencji. Strategia stanowi plan postępowania władz regionalnych zarówno w procesie zarządzania województwem jak i w rozwijaniu mechanizmów współpracy między samorządem terytorialnym, sferą biznesową i mieszkańcami województwa. Uwzględnienie w niej dokumentów planistycznych szczebla międzynarodowego i krajowego gwarantuje skorelowanie procesów rozwojowych województwa lubuskiego z podstawowymi założeniami europejskiej i krajowej polityki rozwoju regionalnego.

Wizja rozwoju województwa lubuskiego zakłada rozwinięcie konkurencyjnych i innowacyjnych sektorów gospodarki oraz turystyki. W 2020 roku województwo chce zapewnić mieszkańcom wysoki poziom życia i dostęp do usług o dobrym standardzie. Region ma być postrzegany jako miejsce zdrowego stylu życia i nowoczesnych technologii.

Osiągnięcie pożądanego stanu ma nastąpić poprzez realizację następujących celów strategicznych:

- I. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka regionalna
- II. Wysoka dostępność transportowa i teleinformatyczna
- III. Społeczna i terytorialna spójność regionu
- IV. Region efektywnie zarządzany.

Najważniejszymi ponadregionalnymi przedsięwzięciami rozwojowymi zawartymi w dokumencie są:

- infrastruktura transportowa,
- rewitalizacja drogi wodnej E- 30 i E- 70,
- współpraca i sieciowanie szkół wyższych,
- współpraca i wsparcie inicjatyw klastrowych,
- modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej,
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego,
- wysokospecjalistyczne usługi medyczne,
- ponadregionalne produkty turystyczne.

Głównymi priorytetami rozwoju województwa lubuskiego są: zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawa dostępności komunikacyjnej i telekomunikacyjnej w układzie zewnętrznym i wewnętrznym, zapewnienie większej spójności terytorialnej i społecznej oraz wzmocnienie szeroko rozumianego zarządzania rozwojem.

Wszystkie cele zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014 - 2022 są w pełni zgodne z celami i działaniami przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego do 2020 roku.

5. "Strategia Rozwoju Powiatu Żarskiego"

To dokument planistyczny określający kierunki rozwoju powiatu i wyznaczający jego cele na lata 2013-2020. Strategia wskazuje potrzeby inwestycyjne powiatu oraz stanowi odniesienie przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zwłaszcza z UE.

Wizja zawarta w tej strategii wskazuje na wykorzystanie nowoczesnej sieci komunikacyjnej, teleinformatycznej i położenia transgranicznego do dynamicznego rozwoju powiatu. Istotne elementy rozwoju to także dobrze przygotowana i wykształcona kadra oraz zrównoważone wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego.

Dokument wskazuje priorytetowe cele prowadzące do realizacji rozwoju społeczno - gospodarczego. Cele ogólne i szczegółowe sformułowano w ramach czterech ładów zrównoważonego rozwoju:

I. Ład środowiskowo -przestrzenny

1. Cel ogólny: Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska i walorów przyrody

II. Ład społeczny

1. Cel ogólny: Rozwój systemu edukacji, usług społecznych i zdrowotnych zgodnych z potrzebami regionu

III. Ład gospodarczy

1. Cel ogólny: Rozwój gospodarki w oparciu o innowacje i markę regionu

IV. Ład instytucjonalno - polityczny

1. Cel ogólny: Nowoczesne zarządzanie powiatem

Wiodącymi kierunkami rozwoju powiatu są:

- nowoczesna sieć komunikacji drogowej,
- wykorzystanie technologii informacyjno - komunikacyjnych,
- gospodarka oparta na wiedzy, edukacji, innowacyjności,
- współpraca transgraniczna i regionalna,
- strefy przemysłowe jako strefy aktywizacji, zatrudnienia,
- oferta czasu wolnego i gospodarka doznań dla mieszkańców i turystów,
- promocja marki regionu Dolne Łużyce.

VI. Finansowanie strategii

Perspektywa finansowa 2014 - 2020 to nowy okres programowania Unii Europejskiej, a jednocześnie czas nowych wyzwań dla jednostek samorządu terytorialnego. Posiadanie nakładów finansowych to jeden z warunków realizacji założonych celów Strategii Rozwoju Miasta Łęknica na lata 2014 - 2022.

Finansowanie zadań zawartych w ww. dokumencie będzie odbywać się z różnych źródeł. Podstawowe źródła, z których może korzystać samorząd lokalny to:

- budżet jednostki samorządu terytorialnego (środki własne),
- budżet powiatu i województwa,
- budżet państwa (dotyczy realizacji zadań nałożonych na gminy ustawowo),
- środki zewnętrzne (środki Unii Europejskiej np. pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego oraz wielu innych Programów, które będą odpowiadać konkretnym działaniom),
- środki stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych,
- inne źródła.

VII. Monitorowanie strategii

Istotnym wymogiem, jakie stawia się wszelkim dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system monitorowania ich wdrażania oraz osiągnięcia założonych celów.

Monitoring strategii jest niezwykle ważny, bowiem pozwala kontrolować jej skuteczność i efektywność. Biorąc pod uwagę stosunkowo długi czas obowiązywania niniejszej strategii może pojawić się w przyszłości konieczność modyfikacji niektórych celów strategicznych lub aktualizacji dokumentu. Za monitoring poszczególnych celów strategicznych powinny być odpowiedzialne odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Łęknicy (zgodnie ze swoimi kompetencjami), które zostaną wskazane przez władze lokalne.

Poniżej przedstawiono listę proponowanych wskaźników monitorowania realizacji celów strategicznych.

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia oraz integracja lokalnej społeczności

Cele operacyjne:

1.1. Poprawa stanu infrastruktury społecznej

- roczna wysokość nakładów na remonty i inwestycje w oświacie,
- liczba nauczycieli podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- liczba utworzonych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów,
- kwota przyznanej pomocy stypendialnej.

1.2. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

- liczba osób bezrobotnych ogółem,
- stopa bezrobocia rejestrowanego,
- liczba osób bezrobotnych biorących udział w szkoleniach,
- liczba bezrobotnych rozpoczynających własną działalność gospodarczą,
- liczba zrealizowanych projektów z zakresu podnoszenia kwalifikacji mieszkańców,
- liczba osób biorących udział w stażach, pracach użytecznych społecznie oraz pracach interwencyjnych,
- liczba ofert pracy na terenie gminy.

1.3. Działania zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych w/w programami,
- kwota pomocy finansowej udzielonej rodzinom wielodzietnym i zagrożonym ubóstwem,
- liczba przeprowadzonych programów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania zjawiskom patologicznym,
- liczba osób objętych kształceniem ustawicznym,
- liczba zlikwidowanych barier dla osób niepełnosprawnych.

1.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego

- liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych na terenie gminy,
- liczba punktów monitoringu na obszarze gminy,
- liczba zrealizowanych programów edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa,
- liczba wypadków drogowych na terenie gminy.

1.5. Promocja działań na rzecz aktywizacji i integracji społecznej

- liczba działających organizacji społecznych na terenie gminy,
- liczba miejsc noclegowych dla bezdomnych,
- liczba zorganizowanych imprez sprzyjających integracji społeczności lokalnej,

- liczba osób uczestniczących w ww. imprezach,
- liczba wolontariuszy działających na terenie gminy
- ilość zgłaszanych inicjatyw społecznych.

Cel strategiczny 2. Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna podstawa sprawnego funkcjonowania gminy

Cele operacyjne:

2.1. Modernizacja infrastruktury technicznej (w tym poprawa stanu infrastruktury drogowej oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej)

- liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- kwota uzyskanych środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej,
- % zgazyfikowania gminy,
- długość wybudowanej sieci gazowej,
- liczba odbiorców gazu sieciowego w gminie,
- liczba nowych przyłączy do sieci gazowych,
- długość zmodernizowanych dróg gminnych,
- długość zmodernizowanych i wybudowanych chodników w gminie,
- nakłady poniesione na remont dróg gminnych,
- kwota nakładów finansowych poniesionych na modernizację i budowę chodników,
- liczba miejsc parkingowych,
- liczba wprowadzonych oznakowań drogowych,
- długość wybudowanych dróg dojazdowych,
- długość sieci wodociągowej,
- długość czynnej sieci kanalizacyjnej,
- nakłady przeznaczone na modernizację oczyszczalni ścieków,
- nakłady przeznaczone na modernizację stacji uzdatniania wody,
- liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie gminy,
- liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

2.2. Wspieranie działań w zakresie renowacji i ochrony obiektów zabytkowych

- nakłady finansowe przeznaczone na renowację obiektów zabytkowych,
- wysokość pozyskanych środków finansowych na renowację obiektów zabytkowych,
- liczba zrewitalizowanych obiektów zabytkowych na terenie gminy,
- liczba przeprowadzonych działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności zabytków.

2.3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej

- środki finansowe przeznaczone na zmodernizowanie boisk sportowych i sal gimnastycznych,
- liczba wybudowanych miejsc zorganizowanego wypoczynku,
- wysokość pozyskanych nakładów finansowych na budowę i funkcjonowanie hali sportowo-widowiskowej,
- liczba widzów odwiedzających halę,
- liczba zorganizowanych zawodów sportowych i widowisk w hali.

2.4. Remonty i modernizacja mieszkań socjalnych i komunalnych

- liczba wyremontowanych lub zmodernizowanych lokali socjalnych i komunalnych,
- liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków w których znajdują się mieszkania socjalne i komunalne;
- liczba osób korzystających z lokali socjalnych na terenie gminy.

2.5. Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy

- liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej poprawiających estetykę gminy,
- liczba wykroczeń przeciwko regulaminowi utrzymania porządku i czystości w gminie,
- liczba zrealizowanych kampanii zachęcających mieszkańców do dbałości o estetykę gminy,
- nakłady przeznaczone na utrzymanie terenów zieleni.

Cel strategiczny 3. Wzmocnienie potencjału turystycznego i gospodarczego jako filarów dalszego rozwoju gminy

Cele operacyjne:

3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej w oparciu o wewnętrzny potencjał gminy oraz wzrost poziomu świadczonych usług dla turystów

- długość wybudowanych i zmodernizowanych szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych (w km),
- liczba miejsc noclegowych,
- liczba punktów gastronomicznych,
- długość oznakowanych szlaków turystycznych (w km),
- liczba oznakowanych pomników przyrody,
- powierzchnia powstałych pól namiotowych
- liczba wybudowanych campingów.

3.2. Skuteczne wykorzystanie bogactw zasobów przyrody do rozwoju turystyki

- długość nowo wyznaczonych szlaków turystycznych (w km),

- liczba turystów odwiedzająca gminę,
- liczba wykreowanych produktów turystycznych gminy,
- liczba przeprowadzonych kampanii promujących walory przyrodnicze gminy.

3.3. Stworzenie zintegrowanego systemu promocji turystycznej i gospodarczej gminy

- nakład wydawnictw promocyjnych i reklamowych o gminie,
- środki budżetu gminy wydane na promocję turystyczną i gospodarczą,
- nakłady na kampanie promocyjne w lokalnych mediach,
- wysokość pozyskanych środków zewnętrznych na promocję gospodarczą i turystyczną,
- liczba przeprowadzonych spotkań z potencjalnymi inwestorami na różnego rodzaju targach i imprezach promocyjno - handlowych.

3.4. Promocja dziedzictwa kulturowego

- liczba zorganizowanych imprez kulturalnych o znaczeniu ponadlokalnym,
- liczba uczestników ww. imprez,
- wysokość pozyskanych środków pozabudżetowych na rozwój kultury,
- liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych dotyczących rozpowszechnienia atrakcji kulturowych regionu,
- kwota finansowa przeznaczona na remont OKSiR.

3.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

- liczba pozyskanych inwestorów,
- powierzchnia terenów uzbrojonych (w ha),
- nakłady przeznaczone na uzbrojenie terenów inwestycyjnych,
- powierzchnia zagospodarowanych terenów inwestycyjnych.

3.6. Wzrost przedsiębiorczości

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie,
- liczba podmiotów gospodarczych działających na utworzonych terenach inwestycyjnych,
- wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw przypadających na 1000 mieszkańców),
- liczba przeprowadzonych szkoleń dla przedsiębiorców dotyczących pozyskiwania funduszy unijnych,
- liczba mikro i małych przedsiębiorstw podejmujących działalność gospodarczą.

Cel strategiczny 4. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

4.1. Zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska

- liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- liczba obiektów, w których przeprowadzono termomodernizację,
- wskaźnik emisji zanieczyszczeń,
- ilość nielegalnych wysypisk śmieci na terenie gminy,
- liczba i wysokość wymierzonych kar za zanieczyszczanie środowiska.

4.2. Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego

- liczba oznakowanych cennych przyrodniczo obiektów i terenów,
- długość wybudowanych i zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych,
- liczba osób uczestniczących w akcji sprzątania świata,
- długość wykonanej melioracji gruntów,
- liczba przeprowadzonych akcji mających na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

4.3. Efektywne gospodarowanie energią oraz promocja odnawialnych źródeł energii

- procent mieszkańców korzystających z odnawialnych źródeł energii,
- liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych zachęcających do korzystania odnawialnych źródeł energii,
- liczba inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii,

4.4. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami

- liczba zlikwidowanych nielegalnych składowisk śmieci,
- liczba przeprowadzonych kontroli przedsiębiorstw w zakresie gospodarowania odpadami,
- liczba przeprowadzonych kampanii edukujących mieszkańców na temat segregacji odpadów,
- wskaźnik śmieci segregowanych.

4.5. Promocja ochrony środowiska i postaw proekologicznych

- ilość zrealizowanych kampanii ekologicznych przeprowadzonych w szkołach i przedszkolach,
- liczba zorganizowanych szkoleń i imprez dotyczących zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców,
- liczba osób uczestniczących w ww. szkoleniach i imprezach,
- nakłady przeznaczone na realizację programów ekologicznych,
- liczba zorganizowanych przedsięwzięć proekologicznych.

Cel strategiczny 5. Rozwój współpracy transgranicznej

Cele operacyjne:

5.1 Intensyfikacja współpracy Łęknica-Bad Muskau

- ilość pozyskanych środków w ramach partnerstwa,
- liczba mieszkańców Łęknicy uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych odbywających się w Bad Muskau,
- liczba mieszkańców Bad Muskau uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych odbywających się w Łęknicy,
- liczba uczniów szkół uczestniczących w wymianach międzyszkolnych pomiędzy miastami partnerskimi,
- liczba przedsięwzięć prowadzonych wspólnie z miastem partnerskim,
- liczba inicjatyw podjętych przy wykorzystaniu zagranicznego partnera,

5.2 Rozwój miasta w oparciu o transgraniczne oddziaływanie Saksonii i Brandenburgii

- liczba lokalnych podmiotów zaangażowanych we współpracę z podmiotami w Badu Muskau,
- liczba osób zaangażowanych w kontakty pomiędzy miastami;
- liczba osób odwiedzających miasto wyniki rozwoju turystyki;
- liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy wykorzystaniu doświadczeń wynikających ze współpracy zagranicznej;

Wyżej wymieniona lista nie jest zestawieniem zamkniętym, można ją poszerzać zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem oraz merytorycznym uzasadnieniem.

Spis tabel

Tabela 1. Gmina Łęknica na tle innych gmin powiatu żarskiego (stan na koniec 2013 r.)	9
Tabela 2. Liczba ludności gminy Łęknica w latach 2008-2013.....	11
Tabela 3. Ruch naturalny ludności wg płci w gminie Łęknica w latach 2008-2013	12
Tabela 4. Migracje w gminie Łęknica w latach 2008-2013	13
Tabela 5. Lasy w gminie Łęknica w latach 2008-2013.....	21
Tabela 6. Formy ochrony przyrody na terenie Łuku Mużakowa.....	28
Tabela 7. Zasoby kopalin w gminie Łęknica	30
Tabela 8. Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Łęknica	32
Tabela 9. Wodociągi w gminie Łęknica w latach 2008-2012.....	39
Tabela 10. Zużycie energii elektrycznej w gminie Łęknica w latach 2008-2012.....	41
Tabela 11. Przedszkole w Łęknicy w latach 2008-2013	43
Tabela 12. Szkolnictwo podstawowe w Łęknicy w latach 2008-2013	44
Tabela 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2012 w gminach powiatu żarskiego	45
Tabela 14. Dane o placówce bibliotecznej funkcjonującej na terenie gminy Łęknica	48
Tabela 15. Pomoc społeczna w Łęknicy w latach 2010-2013	50
Tabela 16. Świadczenia pomocy społecznej w gminie Łęknica w latach 2008-2012	51
Tabela 17. Opieka zdrowotna w gminie Łęknica w latach 2008-2013	52
Tabela 18. Podmioty gospodarcze w gminie Łęknica według sekcji i działów PKD 2007.....	55
Tabela 19. Użytkowanie gruntów w gminie Łęknica według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku.....	58
Tabela 20. Dochody i wydatki budżetu gminy Łęknica w latach 2012 - 2013.....	61
Tabela 21. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Łęknica na lata 2014 - 2017	62
Tabela 22. Zrealizowane inwestycje w gminie Łęknica dofinansowane z funduszy pomocowych UE w latach 2007-2010	64

Spis rysunków

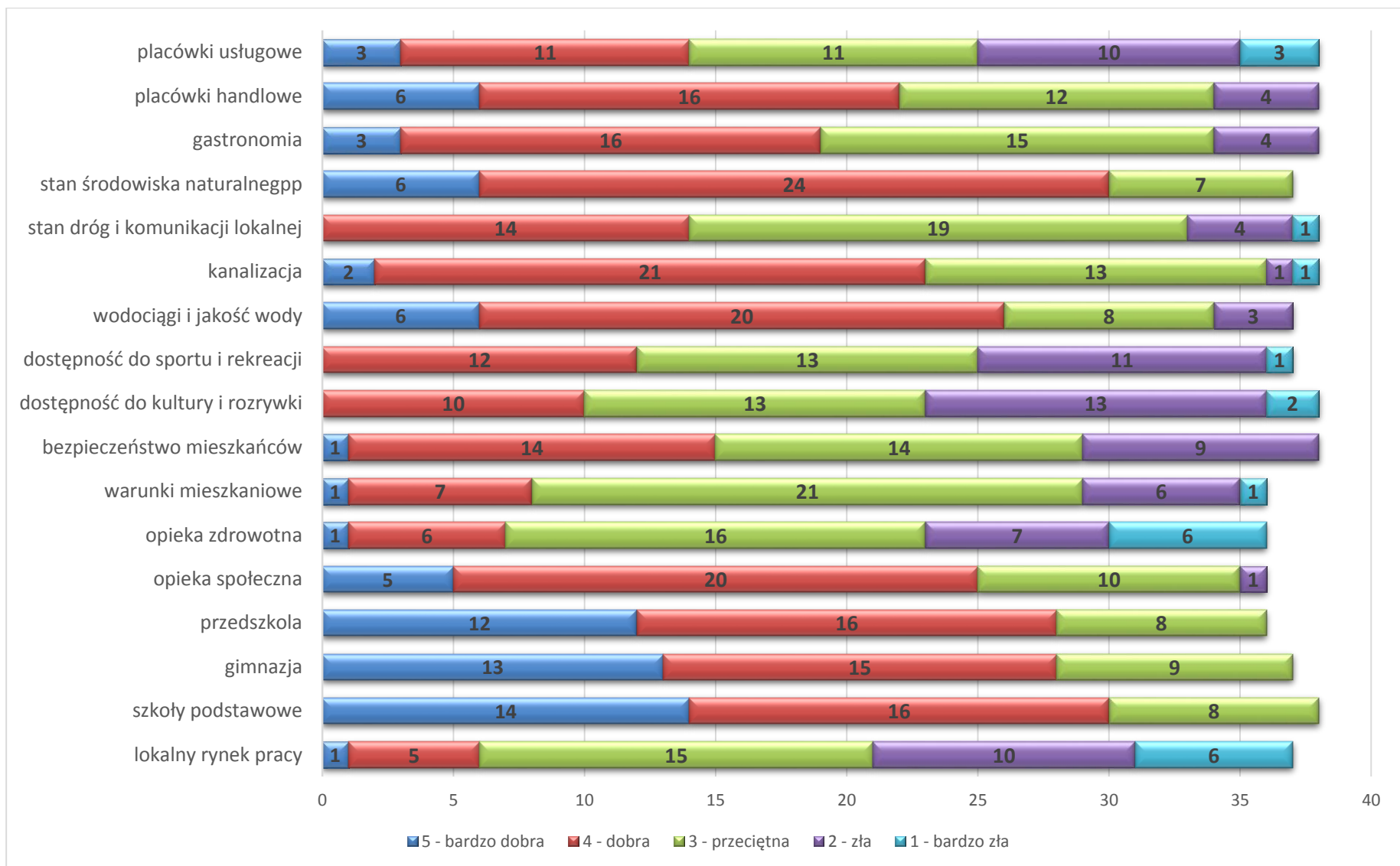
Rysunek 1. Położenie gminy Łęknica	8
Rysunek 2. Przyrost naturalny w gminie Łęknica w latach 2008-2013.....	13
Rysunek 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup w gminie Łęknica w latach 2008-2013.....	14
Rysunek 4. Zarejestrowani bezrobotni w gminie Łęknica w latach 2008-2013	16

Rysunek 5. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w Łęknicy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%).....	17
Rysunek 6. Rzeźba terenu Łuku Mużakowa.....	20
Rysunek 7. Mapa obwodnicy Łęknicy.....	37
Rysunek 8. Sieć wodociągowa w gminie Łęknica w latach 2008-2012.....	38
Rysunek 9. Sieć kanalizacyjna w gminie Łęknica w latach 2008-2012.....	40
Rysunek 10 . Zarejestrowane podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Łęknica w latach 2008-2013.....	54
Rysunek 11. Podmioty gospodarcze według formy prawnej w gminie Łęknica w 2013 roku.....	57
Rysunek 12. Mapa Geoparku Łuk Mużakowa.....	59

Załącznik 1.

Wyniki konsultacji społecznych

1.1. Ocena warunków życia w Łeknicy

1.2. Istotność działań dla mieszkańców i rozwoju gminy Łęknica

